

E-TALO NUORTEN NÄKÖISEKSI

Nuorten verkkotilan ulkoasun kehittäminen

Joosua Valkonen

Opinnäytetyö, syksy 2015

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Sosiaalialan koulutusohjelma

Sosionomi-diakoni (AMK)

TIIVISTELMÄ

Valkonen, Joosua. E-Talo nuorten näköiseksi – Nuorten verkkotilan ulkoasun kehittäminen. Helsinki, syksy 2015, 51 s., 11 liitettä.

Diakonia-ammattikorkeakoulu, Sosiaalialan koulutusohjelma, sosionomi-diakoni (AMK).

Opinnäytetyön tarkoitus oli kehittää nuorille tarkoitettun verkkopalvelun sivujen parantaminen, jotta nuoret voisivat kokea sen itsellensä sopivammaksi. Opinnäytetyön yhteistyötahona ja tilaajana oli e-Talo. E-Talo on Kalliolan Nuoret ry:n projekti. E-Talo on tyttöjen ja poikien talo verkossa. E-Talo on tarkoitettu kaikille 10–28-vuotiaille nuorille. Sivuilta löytyy Poikien e-Talo ja Tyttöjen e-Talo osiot, missä on valmiita infopaketteja erilaisista aiheista, esimerkiksi murrosikä, seksuaalisuus, terveys, jaksaminen, pelaaminen ja monista muista aiheista.

Kyseessä on kehittämishanke, jonka avulla parannettiin e-Talon saavutettavuutta nuorten parissa. Opinnäytetyön teoreettisena pohjana on käytetty useita verkkotyötä käsitteleviä teoksia. Toiminnallisen osuuden tarkoituksena oli parantaa e-Talon nettisivujen helppokäyttöisyyttä ja ulkonäköä. Opinnäytetyön kirjallinen osuus esittelee työn pohjaa, suunnittelua sekä tuloksia. Tavoitteena on tehdä e-Talon nettisivuista kaikille sopivat sivut, sekä saada kävijämäärä nousemaan ja sukupuolijakauma tasaantumaan.

Suurin osa työstä projektin aikana liittyi sivujen suunnitteluun ja luonnosten tekemiseen. Aikaa kului myös paljon nuorten kanssa reflektointiin sekä e-Talon työntekijöiden toiveiden huomioon ottamiseen. Yhteistyössä olleet nuoret toivoivat pysyvänsä anonyymeinä. Näiden pohdintojen myötä e-Talon internetsivut valmistuivat julkistamisvaiheeseen. Sivujen julkaisussa kesti hiukan odotettua pitempään, mutta lopputulos oli toivotun lainen.

Asiasanat: verkkonuorisotyö, nuorisotyö, nuoret, syrjäytyneet

ABSTRACT

Valkonen, Joosua

E-Talo, better match to youth – improving youth online space.

51 p., 11 appendices. Language: Finnish. Helsinki, Autumn 2015.

Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programme in Social Services, Option in Diaconal Social Work. Degree: Bachelor of Social Services.

Aim of the thesis was to improve website layout and accessibility so that youth could feel like it was made for them. The thesis work done in cooperation with e-Talo workers who will also receive the end-product the thesis. E-Talo is a project of Kalliolan Nuoret ry. E-Talo is a girl's and boy's house online which is meant for people at age of 10 to 28. You can find gender specific info for boys and girls about sexuality, health, wellbeing, media and gaming etc.

This thesis was implemented as a functional study aimed at improving the connectivity of e-Talo amongst the youth. Several sources of online youth work were used as the theoretical basis for the thesis. The practical goal was to improve e-Talo's accessibility and looks so it could reach the youth better. The literal part of my thesis shows the base work, planning and results. My goal was to make e-Talo's webpage fitting for all who visit there. Also I wanted to help e-Talo get larger user base for their service.

Most of the time used during the project was spent on drafting and trying out different styles for the webpage. A lot of time was also spent on reflecting with youngsters and e-Talo's employees. Youngsters I worked with were familiar to me beforehand, but they wanted to remain anonymous. These steps led to publishing of the brand new webpages for e-Talo. Finalizing and publishing took a little longer than intended but the result was pleasing.

Keywords: online youth work, youth work, adolescence, socially excluded

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO.....	6
2 NUORET	8
2.1 Nuoret asiakasryhmänä	8
2.2 Syrjäytyneet nuoret.....	9
2.3 Hlbtqi-nuoret	11
2.4 Nuoret nettipalveluiden käyttäjänä.....	12
3 NUORISOTYÖ VERKOSSA	13
3.1 Verkko- ja etätyö sosiaalialalla ja sen historiaa.....	13
3.2 Nuorisotyön etiikka	16
3.3 Verkkonuorisotyön asiakkaat	17
3.4 Nuorten verkkopalvelun tarkoitus ja periaatteet	19
4 E-TALON UUDET NETTISIVUT.....	22
4.1 E-talo	22
4.2 Tavoite ja tarve	23
4.3 Suunnitteluprosessi	25
4.4 Toteutus.....	27
4.4.1 Itsenäinen työskentelyn vaiheet.....	28
4.4.2 Nuorten kanssa työskentely.....	29
4.4.3 Työskentely yhteistyökumppanien kanssa	31
4.4.4 Sivujen kehityskaari kuvina.....	32
4.4.5 Sivujen julkaiseminen	32
4.5 Arviointi	32
5 POHDINTA.....	34
LÄHTEET	37
LIITE 1: Vanha e-Talon etusivu	40
LIITE 2: Ensimmäinen raakaversio.....	41
LIITE 3: Vaihtoehtoiset ensimmäiset raakaversiot	42
LIITE 4: Etusivu versio 2	44
LIITE 5: Etusivu versiot 3	45
LIITE 6: Etusivu versiot 4	46
LIITE 7: Etusivu versiot 5	47
LIITE 8: Valmis etusivupohja.....	48

LIITE 9: Alkupään versio poikien sivusta ja pelaamissivusta.....	49
LIITE 10: Keskivaiheen poikien sivu ja pelaamissivu	50
LIITE 11: Viimeiset versiot poikien sivusta ja pelaamissivusta	51

1 JOHDANTO

Opinnäytetyönä oli kehittämishanke, jonka tarkoitus oli parantaa internetissä toimivan nuorille tarkoitetun alustan ulkoasua ja käytännöllisyyttä, jotta nuoret voisivat kokea sen itsellensä mukavammaksi sekä helppokäyttöisemmäksi. Nettisivut, jonka ulkoasua paransin kuuluvat e-Talolle. Idea opinnäytetyöhön syntyi harjoittelussani e-Talolla. Päätin hyödyntää omaa aikaisempaa osaamistani nettisivujen tekemisessä. Sivuille luotiin ulkoasu, jonka koko e-Talon ikäjakama voisi kokea mahdollisimman hyväksi. E-Talon sivut olivat mielestäni epäselvät ja rajatulle yleisölle graafisen ilmeensä takia. Sivuilta löytyy myös helposti tietoa työntekijöistä ja siitä minkälaisia he ovat. Tämä on erittäin tärkeä osa verkkonuoristotyötä. Nuoren on hyvä tietää millainen ihminen on häntä vastassa.

E-Talo on verkossa toimiva tyttöjen ja poikien sivusto, joka on tarkoitettu kaikille 10–28-vuotiaille nuorille. E-Talolla on tarjota monia eri nuorille suunnattuja palveluita kuten reaaliaikainen chat-palvelu, kysymys & vastaus-palsta. Sivuilta löytyy myös teematietoa asioista kuten murrosiästä, pelaamisesta ja seksuaalisuudesta. E-Talossa on kaksi työntekijää, mies ja nainen, jotka auttavat nuoria näiden palveluiden kautta. E-Talon toiminnan arvot perustuvat e-Talon taustaorganisaation, Kalliolan Nuoret ry:n arvoihin. Kalliolan Nuoret on osa Kalliolan Setlementtiä. E-Talon arvot ovat tasavertaisuus, jokaisen ihmisen oikeuksien kunnioittaminen, luottamus ihmisten ja yhteisön kykyyn ratkaista ongelmat sekä erilaisuuden hyväksyminen. Sukupuolisensitiivisyys on myös asia mitä e-Talon työntekijät haluavat painottaa paljon työssään. Sukupuolisensitiivisyys tarkoittaa herkkää sukupuolen huomioimista nuoren kasvuprosessin aikana. (e-Talo 2014.)

Opinnäytetyöni on kehittämispainotteinen, jolta odotetaan käytännön toimivuutta kohderyhmän parissa. Työn tulee edistää kehittämiskohteeni informatiivisuutta, saavuttavuutta sekä selkeyttä. Opinnäytetyössäni yhdistyvät käytännön työ ja siitä raportointi. Käsittelen työtäni myös teoreettisen viitepohjan avulla. Kehittämispainotteinen opinnäytetyöni tarvitsee teoriapohjan, mutta opinnäytetyötä ei kuitenkaan voi toteuttaa pelkästään sen pohjalta. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 42–43, 53.)

Käsittelen opinnäytetyössäni nuoruuteen liittyviä asioita, nuorten verkkopalveluita sekä e-Taloa ja sen toimintaa. Käsittelen myös omaa osuuttani verkkosivujen ulkoasun parantamisessa. Ensimmäiseksi kerron nuorista, jotka ovat e-Talon asiakkaita. Suurin asiakasryhmä ovat syrjäytyneet nuoret. Nuoret ovat yleisesti ottaen äärimmäisen taitavia netin käyttäjiä. E-Talo pyrkii ottamaan sen huomioon ja kehittymään nuorten mukana sekä pysymään kehityksessä ajan tasalla. Asiakasryhmän jälkeen käsittelen itse nuorisotyötä verkossa, miten se toimii nykyään ja miten se on toiminut aiemmin. Käsittelen myös nuoria tässä toisesta näkökulmasta, jossa he ovat verkkonuurisotyön asiakkaita, sekä käyn läpi nuorille suunnattujen verkkopalvelujen periaatteet ja tarkoituksen.

Pääaiheeni on e-Talon uudet nettisivut joiden parissa työskentelin. Tulen esittelemään yhteistyökumppanini e-Talon, sekä uudistuksen tarpeellisuuden ja sen tavoitteen. Tämän jälkeen esittelen prosessikaavion, joka kuvastaa sitä, missä järjestyksessä mikäkin on tehty ja työn painopisteet. Kerron myös miten päädyin tähän opinnäytetyöideaan. Käyn läpi työskentelyn vaiheita ja sitä kenen kanssa työskentelin missäkin osassa. Lopuksi arvioin sivujen onnistumisen ja tavoitteiden täyttymisasteen.

2 NUORET

2.1 Nuoret asiakasryhmänä

Nuorisolaissa (2006/72) nuoreksi määritellään kaikki alle 29-vuotiaat henkilöt. E-Talo on myös rajannut kohderyhmänsä 10–28-vuotiaisiin. Tällä perusteella rajaan nuoret opinnäytetyössäni 10–28-vuotiaisiin. Ikäskaala ei kuitenkaan tuo realistista kuvaa e-Talon kävijöiden moninaisuudesta. Useimmat sivulla kävijät kysyvät naiseuteen liittyviä kysymyksiä, kun taas mieheyteen liittyviä kysymyksiä on paljon vähemmän. Tarkkaa arviota sivun kävijöiden iästä tai sukupuolesta on mahdotonta saada, sillä sivulla asioiminen tapahtuu anonyymisti. Useimmat sivulla kävijät kysyvät naiseuteen liittyviä kysymyksiä. Tämän avulla voin päätellä, että suurin osa kävijöistä on naisia tai heitä kiinnostaa enemmän naiseuteen liittyvät asiat. Vähemmistöksi tällä sivulla jää miehet ja muut sukupuolet, mieheyteen ja muihin sukupuoliin liittyvien kysymysten vähäisyyden vuoksi.

Nuoret ovat moninainen ja monipuolinen ryhmä ihmisiä. Varhaisnuoruudessa nuoret ovat alttiita suurille muutoksille persoonallisuudessa ja tunne-elämän kehityksessä. Varhaisnuoruudessa alkava murrosikä vaikuttaa toisiin rajusti, muokaten heitä ääripäihin persoonallisuusmuutoksissa ja tunne-elämä puolella. On tavallista, että nuori riitelee vanhempiensa kanssa ja haluaa julistaa omaa itsenäisyyttään ja näyttää tunteensa hyvinkin vahvasti. Kuitenkaan kaikki eivät käytädy murrosiässä samalla tavalla, vaan ovat paljon hillitympiä. Nuoren murrosikään ja sen vaikutuksiin vaikuttaa aiemmat elämäkokemukset, perheen yhteisyys sekä henkilön oma temperamentti. Kaikki eivät myöskään käy murrosiän vaiheita samaan aikaan vaan toisilla se voi tulla aikaisemmin kun taas toisilla paljon myöhemmin. (Mannerheimin Lastensuojeluliitto i.a.)

Tämä opinnäytetyö käsittelee kaikkein eniten varhaisnuoruuden vaiheessa olevia nuoria, jotka ovat yli kaksitoistavuotiaita ja alle viisitoista. Käsittelen myös paljon keskinuoruutta käyviä nuoria, jotka ovat yli viisitoista, mutta eivät kuitenkaan täysi-ikäisiä. Mielestäni heidän ikäisillään on eniten kysymyksiä, joihin he tarvitsevat vastausta e-Talon kaltaisilta palveluilta.

Nuorten kehityskaareen kuuluu varhaisnuoruus, keskinuoruus ja jälkinuoruus. Varhaisnuoruuteen, 12–14 kuuluu fyysisten muutosten alkaminen kehossa ja puberteetin alku. Nämä asiat voivat hämmentää nuorta ja luoda nuorelle paineita sekä altistaa hänet herkäksi ärsytyksille. Oma keho ei tule tässä vaiheessa olemaan vielä täysin nuoren hallussa eikä myöskään henkinen kasvu. Nuori usein haluaa tässä vaiheessa harjoitella itsenäistymistä ja irrottautua vanhemmistaan. (Väestöliitto i.a.)

Seuraavassa vaiheessa nuoret käyvät keskinuoruutta, jolloin ollaan 15–17 vuoden ikäisiä. Nuoren itsenäisyys harjoittelu ja vanhemmista irrottautuminen jatkuu edelleen, mutta taistelut vanhempia vastaan laantuvat, sillä itsevarmuus on parempi ja nuorelle alkaa muodostua selkeä persoonallisuus. Nuori alkaa olemaan tässä iässä myös tyytyväisempi ja sinut oman kehonsa kanssa. Keskinuoruutta käyvälle nuorelle seksuaalinen kehittyminen on hyvin keskeistä. (Väestöliitto i.a.)

Jälkinuoruus, joka käsittää 18–22 ikävuodet, on viimeisin vaihe tästä kolmivaiheisesta prosessista. Tämä vaihe on jäsentymisvaihe, jossa nuori löytää itsensä niin henkisenä kuin fyysisenäkin olentona. Seksuaalisuus selkiintyy useimmille tässä ikävaiheessa. Tässä vaiheessa nuori osaa ottaa vastuun teoistaan ja hänestä tulee vastuullinen yhteiskunnan jäsen. (Väestöliitto i.a.)

2.2 Syrjäytyneet nuoret

Syrjäytyneiden nuorten määrittely on vaikeaa. Tässä kappaleessa pohjaan Pekka Myrskylän tekemään analyysiin syrjäytyneistä nuorista sekä Nuorisotutkimusseuran tekemiin tutkimuksiin teoksessa Nuoret luukulla, jonka on kirjoittanut Sanna Aaltonen, Päivi Berg ja Salla Ikäheimo. Syrjäytyneihin nuoriin kuuluu tämän tutkimuksen mukaan 15–29-vuotiaat, jotka eivät ole työelämässä tai koulussa. Syrjäytyneellä henkilöllä ei myöskään ole toisen asteen koulutusta. Syrjäytyminen tarkoittaa yhteiskunnan ulkopuolelle putoamista, joka vaikuttaa vahvasti psyykkiseen vointiin ja sitä kautta myös fyysiseen. Myös päihderiippuvuuksista ja rikoksista johtuvat syrjäytymiset luetaan mukaan tähän kategoriaan.

Vuonna 2010 syrjäytyneitä 15–29-vuotiaita nuoria oli 51 341, joka vastaa noin viittä prosenttia tästä ikäryhmästä Suomessa. Kaksi kolmasosaa syrjäytyneistä on miehiä ja yksi kolmesta on naisia. Tutkimuksessa ei huomioida miesten ja naisten lisäksi muita mahdollisia sukupuolikäsitteitä. Kaikista syrjäytyneistä joka neljäs on äidinkieleltään muu kuin suomalainen. Peruskoulun käyneitä syrjäytyneitä on tästä ryhmästä noin 13 prosenttia. Kaikista 51 341 syrjäytyneestä 18 830 on työttömiä työnhakijoita ja loput 32 511 on työttömiä, jotka eivät hae töitä eivätkä käy koulussa. Ongelmana on siis, että tämä suuri joukko ei ole kunnolla tavoitettavissa missään ja on epäselvää mikä heidän tilanne on. Syrjäytynyt nuori, josta ei löydy minkäänlaista tietoa, on kaikkein suurimmassa vaarassa, sillä häneen ei saada millään tavalla otettua yhteyttä ja syrjäytymiseen on hyvin hankala auttaa. (Myrskylä 2012, 2.)

Aaltonen, Berg & Ikäheimo painottavat, ettei syrjäytyneet nuoret ole missään nimessä yksi iso ryhmä vaan sen voi luokitella kolmeen eri ryhmään: kroonisesti syrjäytynyt, syrjäytynyt ja syrjäytymisvaarassa oleva. Nämä kolme kategoriala eivät kuitenkaan teoksessa vastaa täysin nimiään, sillä ne kertovat ainoastaan syrjäytymisen kestosta ja kroonisuudesta. Syrjäytymisvaarassa olevat ovat olleet lyhimpään syrjässä, kun taas kroonisesti syrjäytynyt on ollut pisimpään. Nuori luetaan syrjäytyneeksi, kun viimeisen kolmen vuoden aikana hänen on huomattu kärsivän syrjäytymisvaarasta ja se on vahva muuttuja hänen arjessaan. Tästä voimme päätellä, että syrjäytyminen on jo pitkälle edennyt siinä kohtaa, kun syrjäytynyt lasketaan syrjäytyneeksi. Muutos syrjäytyneen tilaan ilman apua on myös epätodennäköistä. Todennäköisesti nuori on vielä syrjäytymisen jälkeen syrjäytynyt vuoden päästä. Syrjäytymisvaarassa olevat nuoret ovat ensimmäistä kertaa syrjäytymisen uhan äärellä. Jolloin olisi kaikkein parasta puuttua asiaan ja estää syrjäytymisen etenemistä. Syrjäytyminen voi olla myös väliaikaista, jolloin nuori menee vuoristorataa syrjäytymisuhan kanssa. Esimerkiksi epäsäännölliset työt voivat vaikuttaa nuoren väliaikaiseen syrjäytymiseen. Syrjäytyneitä nuoria on siis monenlaisia, mutta jokainen heistä on oikean syrjäytymisen uhan äärellä tai jo syrjäytynyt. (Aaltonen, Berg & Ikäheimo 2015, 17–20.)

Syrjäytyneiden nuorten lisäksi on nuoria joita luullaan syrjäytyneeksi väärin perustein. On vaikeaa nähdä eroa yksin olemisella ja verkossa sosialisoinnilla. Verkossa nuori voi olla sosiaalinen, mutta hän ei näe reaaliajassa kavereitaan. Nuori ei tällöin ole syrjäytynyt vaan käyttää vaihtoehtoista kommunikointimenetelmää. Tietokone ei ole ainoa keino olla internetin välityksellä yhteyksissä kavereihin. Yhä useampi nuori käyttää älypuhelimiaan verkkokommunikointiin. Ei myöskään voi olettaa nuoren olevan sosiaalinen, koska viettää aikaa älypuhelimellaan tai tietokoneellaan. (Kiilakoski 2014, 42.) Nuorten netinkäyttö ja yhteisöllisyys verkossa tutkimuksen mukaan jopa 41 %:lla nuorista on kavereita, joiden kanssa viettää aikaa pelkästään verkkopalveluiden välityksellä. Suurin osa pojista ja tytöistä noin puolet käyttää enemmän kuin 10 tuntia viikossa verkossa oleskeluun. (Ahola & Lähdevuori i.a. 13–14.)

2.3 Hlbtqi-nuoret

Hlbtqi on lyhenne, joka viittaa sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluviin ryhmiin. Nämä ryhmät ovat homot, lesbot, biseksuaalit, transihmiset, intersukupuoliset ja queerit. Käsitteeseen eivät kuulu heteroseksuaaliset ihmiset, jotka ovat yhteiskunnan mukaan normi. Heteroseksuaaliset ihmiset tuntevat emotionaalisia tai eroottisia tuntemuksia vastakkaista sukupuolta kohtaan. Nainen miestä kohtaan ja mies naista kohtaan. (Alanko 2014, 5.)

Hlbtqi käsittää sukupuolen moninaisuutta omilla kategorioillaan. Sukupuolen moninaisuudella tarkoitan, että sukupuoli ei ole jaettavissa pelkästään tyttöihin ja poikiin. Tytöt ja pojat on aseteltu vastakohdiksi kaksijakoiseen sukupuolen määrittelevään asemaan. Sukupuolen moninaisuus ei kuitenkaan poista tyttöjä tai poikia, vaan lisää eri mahdollisuuksia sukupuolen määrittelylle. On myös ihmisiä, jotka eivät halua määritellä omaa sukupuoltansa tai kokevat olevansa poikia tai tyttöjä, mutta eivät perinteiseen tapaan. Tällöin henkilön sukupuoli ei mahdu perinteiseen tyttö-poikajaoitteluun. Sukupuolen moninaisuus on sekä fyysistä että psyykkistä ja se voi olla myös yksilökohtaista omien kokemustensa perusteella. Ihmisen sukupuolta ei voi määritellä kukaan muu kuin hän itse ja jokaisella on oikeus olla oma itsensä eikä muiden määrittelemä. (Seta i.a.)

Hlbtq-nuoret ovat uusi asiakasryhmä e-Talolle. Aiemmin oli olemassa vain poikien e-Talo ja tyttöjen e-Talo. E-Taloon luotiin uusi tila 2015 keväällä, nimeltään Sateenkaaritila. Tavoitteena oli saavuttaa henkilöt, jotka eivät kuulu sukupuolen kaksijakoiseen järjestelmään.

2.4 Nuoret nettipalveluiden käyttäjänä

Nuoret käyttävät nettiä aktiivisesti ja joka vuosi uudet nuoret osaavat aikaisempia nuoria paremmin, koska teknologia kehittyy jatkuvasti ja sen ymmärtäminen tapahtuu aiemmilla ikävaiheilla. Nuoret ovat usein sosiaalialan työntekijöitä edellä verkkomaailmassa ja sen käsittelemisessä. On tärkeää ottaa huomioon nämä seikat kun asioi nuorten kanssa netissä. Verkkopalveluissa he eivät tule sosiaalialan kentälle, vaan nuorison parissa työtä tekevät menevät heidän kentälleen. Nuoret huomaavat ensimmäisinä kaikki uudet ilmiöt netissä, koska he ovat kiinnostuneempia ja aktiivisempia netin käyttäjiä kuin heitä vanhemmat. Nuoret haastavat usein työntekijöitä uusilla ilmiöillä kuten lyhenteillä ja hymiöillä, sekä käyttävät meemejä aktiivisesti. Meemi tarkoittaa ideaa, käyttäytymismallia miten tulisi olla tai jotain tyyliä mitä pitää yllä. Meemit ovat pääasiallisesti tarkoitettu levitykseen ihmisten välillä netissä. Meemien päätarkoitus on levitä internetissä ja levittäytyä mahdollisimman laajalle ja kertoa viestinsä ja kopioitua eteenpäin. Usein työntekijät eivät pysy menossa mukana ja menettävät otteen nuoreen jos yrittää olla samanlainen kuin nuori, mutta nuori huomaakin sen vain esitykseksi. On turvallisempaa olla vain oma itsensä asiakassuhteen säilyttämiseksi. Pitää muistaa, että iso osa nuorista on erittäin taitavia netin käyttäjiä. Nuoret käyttävät erilaisia nettipalveluita. Palvelut vaihtelevat harrastuksista ja huveista tulevaisuuden unelmiin ja työmahdollisuuksiin. (Joensuu 14–15.)

3 NUORISOTYÖ VERKOSSA

3.1 Verkko- ja etätyö sosiaalialalla ja sen historiaa

Verkko on nykypäivänä avainasemassa monessa eri sosiaalialan työpaikoissa. Sosiaalialan ammattilaiset hyödyntävät verkosta löytyvää tietoa moninaisesti. Ammattilaiset voivat vaihtaa tietoa keskenään ja reflektoida oppejansa niihin ja toistensa oppimiin tietoihin. On myös hyvin tärkeää hyödyntää verkkoa asiakkaan kanssa, jos esimerkiksi asiakkaalla on jotain itseään koskevia tai itselle tärkeitä asioita missä hän tarvitsee apua. On hyvä että työntekijä osaa auttaa asiakasta löytämään vastauksen kysymykseen verkon avulla. Asiakkaat usein osaavat myös tutustua itsenäisesti verkossa löytyviin tietoihin, toiset ovat siinä taitavampia ja toiset taas tarvitsevat enemmän ammattilaisen tukea löytääkseen tietoa kysymyksiinsä. (Heikkonen & Ylönen 2010, 113–114.)

Tietotekniikkaa löytyy nykyään melkein jokaiselta työpaikalta ja siihen usein on annettu asianmukainen koulutus ammattilaisille. Kuitenkaan tietokoneita tai muuta tietotekniikkaa ei käytetä tarpeeksi sosiaalialalla. Sosiaalialan toimet voisivat hyödyntää verkkoa entistä paremmin ja tehokkaammin ammattilaisten kesken sekä asiakkaan kanssa. Verkkotyö mahdollistaa myös useat organisatiomuutokset ja yritysten sisäiset kommunikointiväylät ja nopeuttaa kontaktin ottamista. Verkkotyö vaatii kuitenkin perusteellista suunnittelua ja toteutusta, jotta verkossa tapahtuva toiminta olisi mahdollisimman toimivaa. Mikäli verkkoa hyödynnetään asiakkaalle kohdatuissa palveluissa, täytyy toiminta tehdä tarpeeksi yksinkertaiseksi ja helpoksi, että asiakas pystyy vaivatta opettelemaan sen ja käyttämään sitä. (Heikkonen & Ylönen 2010, 113–114.)

Verkkonuorisotyö on nuorten kohtaamista verkossa kasvotusten kohtaamisen sijaan. Verkkonuorisotyöntekijä työskentelee pääosin verkossa. Yksi perimmäisistä pyrkimyksistä verkkotyössä on kuitenkin nuoren ohjaaminen verkon ulkopuolisiin palveluihin. Verkkonuorisotyöntekijä ei usein kohtaa kasvokkain asiakkaansa kanssa vaan ohjaa eteenpäin esimerkiksi Poikien Taloon siinä vaiheessa kun kasvokkain kohtaaminen on ajankohtaista, kannattavaa sekä mahdollista.

Verkossa tapahtuvan nuorisotyön tuoma anonymiteetti voidaan monesta syystä kokea etuna. Asiakkaan mahdollisuus anonymiteettiin on asia, joka tuo asiakassuhteeseen uusia mahdollisuuksia, kuten uskaliaampia paljastuksia ja madaltaa kynnyksiä. Anonyymiys luo kuitenkin haasteita samalla tavalla kuin mahdollisuuksia. Verkossa tapahtuvan kommunikoinnin takia fyysiset emotiot jäävät pois ja asian tärkeyden painotus jää kokonaan kirjoitetulle viestille. Verkkonuorisotyön haasteena voi olla myös ihmisiä, jotka kysyvät tarkoituksella epärealistisia ja epämukavia kysymyksiä, tällaisia henkilöitä kutsutaan internetin trolleiksi. (Kai-vosoja, Seppälä, Pulkkinen & Pasanen 2014, 16–18.)

Verkkonuorisotyö sai alkunsa jo 1980-luvun lopulla, jolloin ensimmäiset verkko-toiminnot otettiin käyttöön nuorisotyössä. Vasta 2000-luvulla verkkonuorisotyö sai käyttöönsä erilaisia sovelluksia ja palveluita rikastamaan työntekovälinevalikoimaa. Verkossa tapahtuva nuorisotyö on hyvin luonnollisesti syntynyt toimintamalli, sillä iso osa nuorisotyön asiakkaista viettää ison osan päivästä verkossa. Verkkonuorisotyö saavuttaa nuoria monella eri tavalla työkentällään. Yksi tunnetuimmista verkkonuorisotyön ulottuvuuksista on verkkokeskustelu, jossa asiakas usein voi olla anonyymisti keskusteluyhteydessä ammattilaiseen. Verkkokeskustelu voi olla myös reaaliaikaista nuorisotyötä kuten esimerkiksi chat-palvelut. Verkossa on otettu käyttöön myös verkkonuorisotaloja ja verkossa olevia nuorisotiloja kuten e-Talo. (Sinisalo-Juha & Timonen 2011, 23–24.)

Verkkonuorisotyö on osa etäauttamista sosiaalialalla. Etäauttaminen on auttamista muualta kuin paikanpäältä, etäauttaminen sisältää monenlaisia työmetodeja, jotka ovat muokkautuneet vuosien saatossa. Etäauttamista on voitu harrastaa niin pitkään kun on ollut mahdollista lähettää viestejä paikasta A paikkaan B. Historiallisia menetelmiä, kirjekyyhkyjä ja lähettejä on käytetty jo pitkään viestien perille viemiseksi. Nykyään viestit vieläkin tuodaan palvelun kautta, mutta keinot ovat helpottuneet ja yleistyneet. Nykyään on esimerkiksi auttava puhelin sekä monia muita samantyyllisiä palveluita ja verkossa toimivan sosiaalityön järjestämiä chatteja. Chatti on keskusteluyhteys, joka tapahtuu internetissä. Chatti on reaaliaikaista kanssakäymistä muiden kanssa, jotka ovat samassa keskusteluyhteydessä, esimerkiksi chattihuoneessa. Myös kysymys & vastaus palstoja löy-

tyy sähköisessä muodossa mikä mahdollistaa kysymysten välittömän saapumisen vastaajalle. Kysymys & vastaus palsta ei kuitenkaan takaa kysyjälle välitöntä vastausta, sillä se on vastaajasta kiinni milloin hän vastaa kysyjälle. Etäauttaminen on modernin teknologian ansiosta yleistynyt ja kehittynyt uusiin ulottuvuuksiin. (Helminen & Valkendorff 2005, 119).

Verkkonuurisotyöllä on neljä varsinaista tavoitetta työssään. Nämä tavoitteet ovat sosialisatio-, personalisaatio-, kompensatio-, sekä resursointi- ja allokointitavoite. Sinisalo-Juhan ja Timosen mukaan nuorisotyölle on asetettu myös erillinen tavoite, joka on kontrolli. Sitä ei mainita ja pidetään ikään kuin piilotavoitteena. Verkkonuurisotyötä on myös hyvä mallintaa perinteisen nuorisotyön tavoitteiden kautta, jotka ovat sosialisointi, persoonallisuuden kehittäminen, nuoren tarpeiden huomioonottaminen ja niiden täyttäminen sekä voimavarojen selvittäminen ja niiden käyttäminen. (Sinisalo-Juha & Timonen 2011, 32–33.)

Nuurisotyön sosialisatitavoitteella tarkoitetaan nuoren osallistamista kulttuurin pariin sekä yhteiskunnan tasapainoiseksi jäseneksi. Personalisaatitavoitteella pyritään edistämään ja tukemaan nuoren kasvua itsenäiseksi ja omanlaisekseen, joka tuntee omat tarpeensa ja osaa laittaa itsellensä tulevaisuuden tavoitteita. Tämä tavoitteen perusta on kuunnella nuoren omat tarpeet ja kunnioittaa niitä. Kompensaatitavoite on apu ja täydennysväline sosialisatio- ja personalisaatitavoitteisiin. Mikäli niistä jäi uupumaan jokin asia mitä pitäisi täydentää ja tavoittaa nuorta paremmin, yritetään auttaa nuorta saavuttamaan ne kohdat mitkä jäivät aiemmin täyttämättä. Kompensaatitavoitteen avainsanana on heikoimman puolustaminen ja tasa-arvon edistäminen, ettei heikoimmat jäisi ilman apua tai tasavertaista mahdollisuutta elämään muihin verrattuna. Resursointi ja allokointi toimivat yhteisenä tavoitteena. Resursoinnilla pyritään osoittamaan nuorelle hänen voimavaransa ja kannustamaan häntä käyttämään ja löytämään niitä. Allokointi tulee resursoinnin jälkeen. Allokoinnilla ohjataan nuorta niiden voimavarojen pariin mitä nuorella on. (Sinisalo-Juha & Timonen 2011, 32–33.)

Ammattilainen auttaa nuorta löytämään ensin voimavaransa ja sitten auttaa nuorta löytämään asiat, missä voisi hyödyntää voimavarojaan. Sinisalo-Juhan & Timosen mukaan kontrollitavoite on verkkonuurisotyöhön syntynyt tavoite, mitä

ei ole nuorisotyön puolelta luotu. Kontrollointi on asia, mitä odotetaan nuorisotyöltä, että nuoria valvottaisiin ja heidän tekemisiä kontrolloitaisiin. Kuitenkin jos työntekijä yrittää kontrolloida nuoria liikaa niin kasvatuksellinen puoli jää hyvin vähälle, eikä toteudu oikealla tavalla. (Sinisalo-Juha & Timonen 2011, 32–33.)

Netissä kohtaamisessa on nykynuorille paljon mahdollisuuksia. Nykyiseen maailmaan liittyvät suorituspaineeet siitä millainen tulee olla, mitä pitää osata ja mihin mennessä, asettavat suuria määriä paineita nuorille. Ennen ei ollut välttämättä monia mahdollisuuksia kasvaa erilaiseksi, vaan reitti oli valittu valmiiksi vanhempien toimesta ja siitä poikkeaminen oli harvinaisempaa. Nykyään Suomessa on monia erilaisia kasvamiseen liittyviä mahdollisuuksia nuorille joista valita. Niiden määrä on joillekin hyvä asia, että voivat tutkia elämänsä mahdollisuuksia. Toisille se taas voi olla hyvinkin suuri este ja luoda paineita siitä, että valitseeko oikean polun ja mitä jos valitsee väärän. Struktuurin puute voi luoda osalle nuorista erilaisia ongelmia, kuten mielenterveysongelmia. Ja mikäli nuorella on sellainen olo, että hän ei kelpaa yhteiskuntaan sellaisenaan kun on, voi olla vaikeaa kohdata ammattilaista tai kavereitaan kasvotusten. Netissä hän taas saa aloittaa puhtaalta pöydältä ja kertoa itsestään sen mitä haluaa ja pysyä muuten anonyyminä useimmiten. (Helminen & Valkendorff 2005, 117.)

3.2 Nuorisotyön etiikka

Nuorisotyössä etiikan tärkeys on suuri, se on tärkeä monelle eri osapuolelle. Nämä osapuolet ovat työntekijä itse, asiakkaat, työnantajat sekä julkinen yleisö. Kaikkein tärkeintä on ymmärtää itse miksi tekee jotain työssään ja miksi jättää jotain tekemättä. Työntekijä tarvitsee hyvän ymmärryksen teoistaan ja miksi tekee työnsä tavalla jolla sen tekee. Mikäli työntekijä ei ole varma toimistaan ja vielä epävarmempi siitä, että onko se oikein, on hyvin mahdollista, että virheitä tapahtuu. Eniten niistä virheistä tulisi kärsimään asiakkaat. Mikäli et itse pysty selittämään itsellesi tekojesi syytä ja tarkoitusta, on se hyvin vaikeaa selittää muille sitä kysyville. Työntekijän tulee perehtyä työhönsä ja asiaansa perinpohjaisesti, jotta itseluottamus saadaan kuntoon ja virheet voidaan saada minimoitua ja työn tulos maksimoitua. (Roberts 2009, 8.)

Kun on päässyt siihen pisteeseen, että osaa selittää jo itsellensä miksi tekee minkäkin asian ja mihin sillä pyrkii, on helpompaa kertoa siitä asiakkaalle itselleen. Täytyy myös miettiä, miten asian ilmaisee nuorelle ja mitä jättää kertomatta. Luultavasti nuori haluaa kuulla vain sen, mikä häntä koskee ja auttaa. Asia täytyy pystyä kertomaan nuoren huoltajalle ymmärrettävästi ja kunnioittavasti. (Roberts 2009, 8.)

Kun asiakas on tyytyväinen ja hän on saanut tarvittavat tiedot, on tärkeysjärjestyksessä seuraavaksi työnantaja. Esimerkiksi jos on toiminut ohjeita vastaan, mutta kokenut, että on eettisesti väärin tehdä miten oli ohjeistettu. Tulee työntekijän pystyä selittämään työnantajalle mitä teki ja miksi se oli eettisesti oikein tehty. Julkinen mielipide teoistasi vaikuttaa paljon. On erittäin tärkeää ottaa huomioon miltä tekosi näyttävät sivullisen silmin. Tekosi tulee olla ja näyttää aidosti ja eettisesti korrektilta. Parhaimmillaan tekemäsi työ saa kiitosta ja sana leviää työstäsi. Tietoisuus hyvästä työstä voi tuoda paljon lisää hyvää, esimerkiksi lisärahoitusta, tukea työhön tai muita voimavaroja asiakkaalle sekä työntekijälle. (Roberts 2009, 8–9.)

3.3 Verkkonuorisotyön asiakkaat

Kaikki nuoret ovat mahdollisia verkkonuorisotyön asiakkaita, verkkonuorisotyössä ei rajoiteta sitä kuka saa osallistua siihen. Mutta keskityn tässä tekstissä niihin nuoriin, jotka ovat erityisesti sen tarpeessa, jotka kokevat kasvokkain kohtaamisen epämukavana tai huonona vaihtoehtona itsellensä. Seuraavien esimerkkienä toimivien ryhmien liittäminen verkkonuorisotyön asiakaspiiriin perustuu minun omiin arvioihin sillä, anonyyminä toimiva verkkonuorisotyö ei voi lähtökohteisesti lajitella anonyymejä ihmisiä ryhmiin. Nuoret jotka pelkäävät sosiaalisia tilanteita ovat yksi niistä monista ryhmistä, jotka voivat hyötyä nuorisotyön verkko muodosta hyvin paljon. Sosiaalinen fobia on pelkotila, jossa sosiaaliin tilanteisiin liittyy toistuvasti voimakasta ahdistuneisuutta, joka on tilanteeseen nähden

tarpeettoman suurta. Kyseinen fobia aiheuttaa pitkittyessään ihmiselle jatko-oireita kuten ahdistuneisuutta, masennusta sekä päihdeongelmia. (Isometsä 2008, 246.)

Sosiaalisesta fobiasta kärsivät nuoret voivat hyötyä hyvinkin paljon matalan kynnyksen palvelusta, jossa ei tarvitse kohdata kasvotusten, jossa voi säilyttää oman anonymiteettinsä. Nuoret, jotka kärsivät sopeutumishäiriöstä, ovat myös hyvin merkittävä ryhmä verkkonuorisotyön asiakkaina. Juuri kärsityn trauman, ahdistuksen tai masennuksen takia voi olla hankalaa tavata kasvotusten. Sopeutumishäiriöllä tarkoitetaan usein lyhytkestoisia ahdistus- tai masennustiloja, jotka syntyvät esimerkiksi raskaan elämänmuutoksen yhteydessä. Joskus nämä sopeutumishäiriöt voivat johtaa vakaviin asioihin kuten itsetuhoisuuteen. (Henriksson & Lönnqvist 2008, 285–286.) Lyhytkestoisuuden ja nopeasti ilmenemisen johdosta voi olla nuorelle helpompaa jutella anonyymisti etäisyydeltä, sillä nopeasti muuttuneen tilanteen selittäminen kasvotusten voi olla henkisesti paljon raskaampaa kuin esimerkiksi internetin välityksellä kirjoittaminen.

Sukupuolella ei teknisesti ottaen ole väliä verkkonuorisotyössä, mutta käyttäjämäärässä eron huomaa e-Talon kohdalla. Tytöt tarvitsevat verkkonuorisotyötä samalla tavalla kuin pojat. Käyttötavoissa ja verkon eri palveluiden hyödyntämisessä voi kuitenkin ilmetä eroavaisuuksia sukupuolissa. Esimerkiksi e-Talon sivulla tytöt hyödyntävät poikia enemmän kysymys & vastaus palstaa ja chat palveluita. Väite perustuu siihen, että sivulla kysytään paljon useammin naiseuteen liittyviä kysymyksiä kuin miehuuteen. Vähemmistö sivun käyttäjistä on poikia, kun katsoo asiaa tilastollisesti kysymys & vastaus palstan kävijöiden määrää poikien ja tyttöjen puolella. Huhtikuussa vuonna 2015 tyttöjen kysymys & vastaus palstalla oli kysytty 66 kysymystä kun taas poikien puolella vain 4. (E-Talo 2015)

Pojat pelaavat netissä enemmän kuin tytöt, josta voi päätellä poikien lisääntyneen syrjäytymisen riskin tai yltyneen interaktiivisuuden tarpeen. Tämä voi osaltaan vaikuttaa poikien osallisuuteen e-Talon kaltaisilla sivuilla. Pelit voivat olla se turvallisempi ja mukavampi vaihtoehto käsitellä asioita. Peleissä ei kuitenkaan asioita saada saatokseen, vaan ajatukset saadaan siirrettyä muualle. (Salokoski 2005, 10.)

3.4 Nuorten verkkopalvelun tarkoitus ja periaatteet

Nettisivut ovat olennainen osa nuorille suunnatussa nettipalvelussa, siellä on hyvä olla näkyvästi nuoren elämää tukevat asiat esillä. Hyvää nettisivua ajatellen on tärkeää ottaa huomioon asiakkaan tarpeet ja toiveet ja tehdä siitä mahdollisimman käyttäjäystävällinen ja tulla lähelle ihmistä reaaliaikaisen tasolle. Ettei sivut edusta epärealistista kuvaa esittämistään asioista. (Kaivosoja, Seppälä, Pulkkinen & Pasanen 2014, 16.)

Nuorille suunnatuille verkkopalveluille on ohjeita mitenkä sivun tulisi toimia ja mitä sieltä pitäisi löytyä. Nämä ohjeet ovat jaoteltu 16 eri osaan. ERYICA on hyväksynyt ohjeet vuonna 2009. ERYICA on lyhenne nimestä European Youth Information and Counselling Agency, joka tarkoittaa suomeksi Euroopan nuorten informaatio- ja neuvontajärjestöä. (Jokinen 2011, 114.)

Nuorten verkossa tapahtuvan informaatio- ja neuvontapalvelun tulee olla tarkoin ajateltua ja sen täytyy olla ajan tasalla sekä olla virheetöntä. Myös sivun lähdetekstin tulisi olla näkyvillä sekä tiedon sivulle päivittämisen päivämäärä pitäisi olla myös esillä. Nuorille suunnatulla sivulla tiedon tulee pohjautua nuorten tiedontarpeisiin. Nuorten tarpeita tulisi kysellä ja päivitellä sivulle. Näin toimiessa tarve ja kysyntä olisivat ajan tasalla. (Jokinen 2011, 114.)

Mikäli sisältö on tarkoitettu nuorten informaatio- ja neuvontatyöhön, tulee sisällön vastata kysyntää ja olla maksutonta. Tieto ei saa myöskään olla ehdotonta vaan nuoren pitää saada valinnanvaraa omassa elämässään hankkiessaan tietoa omiin tarpeisiinsa. Tietojen täytyy olla myös julkisesti saatavilla. Sivulla tarjotun tiedon tulee olla tarpeeksi helposti ymmärrettävää, jotta siitä on nuorelle hyötyä. Se pitäisi myös yrittää tuoda esille mahdollisimman kiinnostavalla tavalla, jotta nuori lukisi tiedot mielellään. (Jokinen 2011, 114.)

Nuorisoa palveleva ammattilaissivusto ei saa myöskään luoda esteitä sivustoon liittymiseen. Se ei saa sulkea ketään pois henkilön ominaisuuksien takia. Sen täytyy olla avoin kaikille, jotka haluavat osallistua palvelun pariin. Kuitenkin on hyvä rajata teemat sivuilla selkiyttääkseen tarkoitusta. Esimerkiksi jos sivu on

tarkoitettu liikuntarajoitteisille nuorille, tulee se tuoda ilmi sivulla selkeästi. (Jokinen 2011, 114.)

Mikäli nuorella on mahdollisuus kysyä nuorille tarkoitettussa verkkopalvelussa työntekijältä kysymyksiä, tulee hänelle ilmoittaa millä aikavälillä on mahdollista saada vastaus. Vastaukset pitää antaa aina yksilökohtaisesti, niin kuin asiakas kohdataan ammattimaisesti verkon ulkopuolellakin. Vastaajan täytyy myös ilmoittaa vastauksen yhteydessä, jotta nuori tietää kuka hänelle vastaa. Esimerkiksi nimimerkki, joka on nuorten tiedossa tai etunimi voi olla riittävä merkki vastaajasta. (Jokinen 2011, 114.)

Kun nuori osallistuu tuottamaan sisältöä nuorisotyön ylläpitämälle verkkosivulle, vastuu on viimekädessä palvelun tarjoajalla. Nuoret voivat luoda erittäin hyödyllistä tietoa tai mediaa ylipäättänsä, mutta työntekijän täytyy pystyä tarkkailemaan julkaisun laatua ja poistamaan tai editoimaan tarvittaessa. Nuorten luomaa yleis-hyvää mediaa ovat esimerkiksi videoblogit, mielipidekirjoitukset sekä ei kaupalliset nettivideot. (Jokinen 2011, 114.)

Nuorten antama palaute on olennainen osa nuorille suunnatun verkkopalvelun sivun kehitystä. Palautteen antaminen pitää olla yksinkertaista nuorelle. Saadut palautteet tulee huomioida sivua ja sisältöä editoidessa. Vuorovaikutus nuorten kanssa on tärkeää ja heidän on myös hyvä kuulla mielipiteensä tärkeys. Sillä saadaan nuorelle myös olotila, jolloin hän voi luottaa siihen, että hänen palautteestaan oli hyötyä. (Jokinen 2011, 114.)

Palvelun tuottajan tulee olla näkyvillä sivuilla. Palvelun tarkoitus tulee olla myös esillä selkeästi. Mikäli verkkotila käyttää muiden verkkotilojen sisältöä, tulee lähde merkitä asianmukaisesti ja selkeästi. Käyttäjälle tulee olla selkeää se, kuka tuottaa palvelua ja mihin kyseinen palvelu pyrkii toimillaan. Toimijan yhteistiedot tulee ilmoittaa selkeästi ja kokonaisvaltaisesti. Myös toimijan rahoittaja tulee ilmoittaa palvelussa. (Jokinen 2011, 114–115.)

Sivuston tulee tarjota nuorelle mahdollisuus opetella turvallista verkkokäyttäytymistä sekä medialukutaitoa. Verkko-osaaminen on erittäin tärkeää turvallisen ja

hyödyllisen oppimisen kannalta, ettei esimerkiksi luota minkä tahansa sivuston luomiin tietoihin. Nuorille suunnatun verkkopalvelun tulee opastaa nuoria käyttämään nettiä turvallisesti. Nuorta täytyy myös opettaa käyttämään verkkoa vastuullisesti. Nuorelle suunnatun verkkopalvelun tulee olla turvallinen alusta nuorelle. Nuorelle tarkoitettu verkkopalvelu on lähtökohtaisesti nuorelle turvallinen ja luotettava tiedon ja tuen lähde. (Jokinen 2011, 115.)

Sivusto suojelee käyttäjiensä anonymiteettiä ja kunnioittaa sitä itsekin. Sivuston käyttäjien tulee olla myös mahdollista editoida ja poistaa sivustolle itse luomaansa sisältöä, jota ei halua pitää enää sivulla sellaisenaan. Palvelu kunnioittaa yleistä tekijänoikeuslakia. Palvelun työntekijöiden tulee tietää myös omat rajansa ja omat oikeutensa. (Jokinen 2011, 115.)

Nuorten informaatio- ja neuvontapalvelun parissa työskentelevien ihmisten tulee olla osaavia verkkotyökalujen käyttäjiä sekä medialukutaitoisia työntekijöitä. Heidän tulee olla perillä heitä koskevista laeista ja päivittää jatkuvasti tietojaan niistä. Työntekijöiden tulee myös aktiivisesti seurata nuorten uusia netinkäytön suuntauksia ja tapoja. (Jokinen 2011, 115.)

4 E-TALON UUDET NETTISIVUT

4.1 E-talo

E-Talo on Kalliolan nuoret ry:n projekti ja Kalliolan nuoret on osa Kalliolan settlementtiyhdistystä. Kalliolan nuoret ry vastaa Kalliolan nuorten toiminnasta pääkaupunkiseudulla. Järjestön perustehtävänä on olla tukena lasten ja nuorten kasvussa. Kalliolan nuoret ry:llä on useita toimintoja nuorten tukemiseksi. Kalliolan nuoret ry järjestää iltapäiväkerhoja, leirejä, työllistämistoimintaa nuorille. Kalliolan nuoret ry:llä on myös monia hankkeita, joihin esimerkiksi e-Talo kuuluu. Kalliolan nuorilla on myös kumppanuusnuorisotalo Kivikossa, sekä omat tilat Poikien Talolla sekä Tyttöjen Talolla ja myös asumisyhteisö SaTu:ssa. (Kalliolan settlementti i.a.)

E-Talo on tyttöjen ja poikien talo verkossa, joka on tarkoitettu kaikille 10–28-vuotiaille nuorille. E-Talossa voi chattailla ohjaajien kanssa keskiviikkoisin kello 18–20 ja sen lisäksi e-Talolla on kysymys & vastaus palsta, jossa voi kysyä anonyymisti ohjaajilta. Sivulta löytyy Poikien e-Talo ja Tyttöjen e-Talo osiot, missä löytyy valmiita infopaketteja erilaisista aiheista, esimerkiksi murrosikä, seksuaalisuus, terveys, jaksaminen, pelaaminen ja monista muista aiheista. E-Talo haluaa pysyä ajankohtaisena ja käyttää siihen erilaisia keinoja. Yksi niistä on viikoittaisen vaikutusvaltaisen videon jakaminen. Tarkoituksena on julkaista video mikä herättää jonkinlaisia tunteita ja sisältää tarkoituksen. E-Talo päivystää myös Habbo Hotelissa maanantaisin kuudesta kahdeksaan.

E-Talo on Kalliolan Nuorten projekti ja e-Talossa työskentelevällä naisohjaajalla on esimiehenä Kalliolan Tyttöjen Talon johtaja ja miesohjaajalla taas sitten Poikien Talon johtaja. E-Talo on perustettu 2013 mutta avattu vuonna 2014. (E-Talo 2014.) 2015 vuoden alussa e-Taloon on myös tullut sateenkaaritila, joka lisää tärkeän osan muuten kaksijakoisessa sukupuolijaottelussa e-Talon sivuilla. Sateenkaaritilan tarkoituksena on luoda tila sateenkaareville nuorille, jotka eivät koe kuuluvansa Poikien e-Taloon tai Tyttöjen e-Taloon.

E-Talolla on omat arvot joiden mukaan he tekevät työtään ja perustelevat toimintaansa. E-Talo painottaa tasavertaisuuteen ihmisten välillä, jokainen ihminen on yhtä tärkeä eikä ketään tule syrjiä minkään ominaisuuden takia. Jokaisella ihmisellä on samanlaiset perusoikeudet, joita tulee kunnioittaa. Täytyy myös muistaa, että vaikka asiakas ei pitäisi huolta oikeuksistaan, työntekijän tulee pitää niistä huolta asiakkaan puolesta. Ihmisiin tulee voida myös luottaa ja heidän kykyynsä ratkaista asiat. Asiakasta ei saa aliarvioida minkään syyn takia. Esimerkiksi jos asiakas kokee olevansa kykeneväinen ratkaisemaan ongelmansa, hänen kykynsä hoitaa omat ongelmansa täytyy kunnioittaa. E-Talon yksi tärkeimmistä arvoista on kunnioittaminen johon liittyy myös erilaisuuden hyväksyminen. Erilaiset ihmiset ovat rikkaus, eikä ongelma. E-Talo pyrkii ottamaan vastaan ihmiset sellaisena kuin he ovat ja antamaan heille mahdollisuuden tuntea olonsa hyväksi omana itsenään. Erilaisuuteen kuuluu myös sukupuolisensitiivisyys, jolloin nuoren sukupuolta tulee huomioda ammatillisesti ja herkästi. Nuorella on oikeus määritellä itsensä poikana tai tyttöinä. Hän voi myös määritellä minkälainen tyttö tai poika hän on. Kaikkien ei tarvitse olla stereotyyppisen malliin meneviä. Jokaisella on oikeus määritellä itsensä juuri sellaiseksi kuin haluaa. (e-Talo 2014.)

4.2 Tavoite ja tarve

Tavoitteena on tehdä e-Talon nettisivuista kaikille sopivat sivut, sekä saada kävijämäärä nousemaan ja sukupuolijakauma tasaantumaan. Haluan myös saada nettisivuista nuorille sopivan näköiset. Henkilökohtaisina tavoitteinani on onnistua kävijämäärän lisäämisessä ja omien tietotekniikka- ja visuaalisten taitojeni hyödyntämisessä ja yhdistämisessä sosionomin tekemään työhön. Haluan myös saada aikaiseksi sivut jotka näyttävät viimeistellyiltä sekä järjestelmällisiltä. Kaikkein tärkeimpänä pidän kuitenkin sitä mahdollisuutta, että voin tällä työllä tavoittaa syrjäytyneitä nuoria, jotka eivät muuten pääse helposti palveluiden pariin. Mitään tilastoja siitä ei voi haalia, sillä hiljainen nuori, joka tulee puhumaan, ei voi meidän muiden silmissä olla enää hiljainen nuori, joten todelliset numerot jäävät spekulatiiviseen varjoon.

Mielestäni olisi hienoa saada tuotua tällä opinnäytetyöllä verkkonuorisotyön hyötyjä esille ja vähentää ennakkoluuloja sen tehoa kohtaan. Verkkonuorisotyöntekijä tulee olla osaamisensa huipulla, koska asiakasta ei näe kasvotusten eikä pysty näkemään fyysisiä eleitä. Tällöin toisen lukeminen on paljon vaikeampaa ja vaatii paljon osaamista saada oikeanlaista hyötyä asiakassuhteesta asiakkaalle. (Fedotoff & Pietilä 2011, 61.) Monille verkkotyöskentely tuntuu luonnottomalta ja haluaa tavata asiakkaansa kasvotusten ja kohdata ongelmat sitä kautta, mutta kaikkia asiakkaita ei pysty kohtaamaan kasvotusten. Joillekin kasvotusten kohtaaminen voi tuntua ylivoimaisen vaikealta jolloin etäapu on ideaali vaihtoehto. Näin ollen näen verkkonuorisotyön täyttävän sellaisen kohdan nuorisotyössä, mikä on aiemmin jäänyt tyhjäksi ja toivon, että tämä opinnäytetyö saa ihmiset ajattelemaan samansuuntaisesti.

E-Talon sivujen tulisi olla lapsille sekä nuorille aikuisille sopivat, joten siihen haikisin ehkä neutraalimpaa, mutta silti ilmeikästä ulkoasua. E-Talon sivut pitäisi siis olla persoonalliset, mutta silti kaikille helposti lähestyttävät. E-Talon nettisivut saavat poikien ja tyttöjen huoneiden lisäksi sateenkaareville nuorille tarkoitetun huoneen. Tämä on hieno asia sillä, e-Talo kaipaa juuri sitä saadakseen uusia osia kohderyhmästään kävijöiksi.

Pitää muistaa, että internet on laaja ja sosiaalisia palveluita on jo todella paljon internetissä. Sosiaalisen palvelun luomisessa tarvitaan erikoisosaamista ja paljon luovaa ajattelua, jotta sivusta saataisiin kiinnostava nuorten silmissä. Luovuutta kuitenkin pitää tuoda esille helppokäyttöisesti sosiaalisessa palvelussa, jotta se palvelisi asiakasta mahdollisimman hyvin. Verkossa on olemassa paljon nuorisolle suunnattuja palveluita, joten eroavaisuus on mielestäni menestyksen avain. Sen takia olisi tärkeää erottua muista sivuista jollain omalla erikoisuudella, joka olisi silti tarpeeksi neutraali herättääkseen monen nuoren mielenkiinnon. (Matikainen 2006, 177)

Verkkosivut kannattaa suunnitella siten, että kohderyhmä voisi kokea sivut omakseen ja mukavan näköisiksi ja oloisiksi. On myös erityisen tärkeää, että nuori kokee sivut itsellensä sopiviksi, eikä näytä siltä, että sivut on tehty muita kuin häntä varten. Nuoret tuntevat usein olonsa parhaaksi kaltaistensa kanssa. Johtui

se sitten samasta äidinkielestä, samasta idolista, mielenkiinnon kohteesta tai jostain muusta yhdistävästä tekijästä, jolloin verkkosivun tulisi pyrkiä saman henkisyteen nuorten kanssa. (Huttunen & Merikivi 2011, 43.)

4.3 Suunnitteluprosessi

Opinnäytetyöni suunnittelu alkoi siitä, kun olin harjoittelussa e-Talolla. Ideoin aluksi useita ideoita, miten voisin kehittää e-Taloa harjoitteluni aikana ja rajasin ne lopulta nettisivujen kehittämiseen sekä e-Talo minipelin tekemiseen. Näistä kahdesta valitsin minipelin harjoittelun aikana tehtäväksi kehitystehtäväksi. Pelin tarkoitus oli lisätä interaktiivisuutta nettisivuille. Pelissä piti tietää e-Talon sisältämää tietoa, jotta pääsi loppuun asti. Nettisivujen päivittäminen oli sen verran iso projekti, ettei se olisi mahtunut harjoitteluun.

Harjoittelun päätyttyä otin yhteyttä Katri Peräahoon, joka toimii yhteistyökumppaniani opinnäytetyössä e-Talon puolelta. Peräaho toimii ohjaajana e-Talolla. Kysyin olisiko hän kiinnostunut nettisivujen parantamisesta jonka suorittaisin opinnäytetyönä. Olimme kummatkin sitä mieltä, että siitä saisi hyvän opinnäytetyön aikaiseksi. Tämän jälkeen aloitimme pohdinnat siitä, miten parantaisimme nykyistä ulkoasua toimivammaksi ja paremmin nuoria tavoittavaksi. Katsoimme aluksi, mitä haluaisimme säilyttää vanhalta sivulta ja siirtää uuteen. Loimme raakaversioita sivuista, jotka oli tehty hyvin nopeasti ja päädyimme yritysten jälkeen siihen, että olisi parasta uusia sivut kokonaan ulkoasun kannalta. Halusimme kuitenkin säilyttää sisällön ja kontekstin samana, koska sivun sisältämässä tiedossa ei ollut mitään vikaa. Joten opinnäytetyöni tarkentui e-Talon ulkoasun parantamiseen. Uudistuksen tavoitteena oli auttaa saavuttamaan kohderyhmää monipuolisemmin ja runsaammin.

Suunnittelu lähti käyntiin palavereilla ja tapaamisilla e-Talon sivun eri yhdyshenkilöiden kanssa. Yhdyshenkilöinä olivat e-Talon työntekijät Katri Peräaho ja Tero Rapo sekä yritys, joka tuotti luomistani suunnitelmista koodauksen ja liitti tekemäni kuvat verkkosivulle. Kävimme läpi, mikä on mahdollista toteuttaa ja mitä toteutettaviin asioihin tarvitaan resurssien kannalta. Toteuttamiseen varasimme

aikaa loppusyksystä 2014 alkukevääseen 2015 johon sisältyy tarvittava määrä palavereita, sekä paljon omaa aikaani suunnitelmia tehdessä. Aluksi kartoitimme mahdollisia vaihtoehtoja sivun ulkoasulle ja sitä, mikä sopii asiakasryhmälle ja mikä palvelee heitä parhaiten. Asiakasryhmän toiveita oli interaktiivisuus, sivujen selkeys, helppolukuisuus ja mobiililaitteystävällisyys. Mobiililaitteystävällisyydellä tarkoitan sivujen muokkautumista, kun katsoo esimerkiksi älypuhelimella, jossa nettisivut usein näyttävät erilaiselta pienen näytön takia. Yhdistimme asiakastarpeet e-Talon arvoihin ja aloimme kehittää siitä produktia. Opinnäytetyöni alkoikin sillä perusteella, etteivät nykyiset sivut sovi isolle osaa asiakasryhmää ja halusimme parantaa saavuttavuutta.

Reflektoimme tekemiämme ideoita vanhaan nettisivuun. Pohdimme kuinka samanlaisena sivut voisi säilyttää ja onko vanhassa jotain mitä uuteen pitäisi tuoda. Teimme tarvittavia muutoksia ideoihimme ja jatkoimme kyselyä siitä, vastasiko uusi idea sitä mitä kohderyhmä tarvitsee. Kyselyt perustuivat muutaman henkilön haastatteluun. He olivat e-Talon kohderyhmää. Kun pääsimme yhteiseen mielialteeseen siitä, mitä verkkosivuilla tulisi olla, aloimme suunnitella, miten toteutamme idean, miten jaamme työt ja mitkä päivämäärät asetamme työn valmistumiseksi. Kun alkusuunnitelma oli valmis, pystyimme aloittamaan itse verkkosivujen kehittämisen. Kun työskentely eteni ja uusia ideoita ilmeni, pitäydyimme silti vanhassa kaavassa, kunnes olimme yhdessä keskustelleet mahdollisista muutoksista. Kun saimme verkkosivut valmiiksi, pidimme vielä palavereita ennen kuin julkaisimme sivut ja hioimme viimeistelyjä. Varmistimme myös, että asiat ovat niin kuin suunnitelman mukaan piti olla. Kun kaikki oli valmista, pystyimme julkaisemaan produktion.

Verkkosivujen julkaisemisen jälkeen analysoimme sivun kävijämäärämuutoksia. Halusimme tarkastella, ovatko nettisivut tuoneet lisää kävijöitä, onko pysynyt samana vai onko kävijämäärä laskenut. Kävijämäärän perusteella emme saaneet tarkkaa arviota siitä, miltä uudet nettisivut vaikuttavat nuorista. Oma osuuteni loppui siihen kun sivut saatiin valmiiksi. Kun sain työni valmiiksi, seurasin vielä muutamia tulokset miten nettisivujen muuttaminen sai hetkellisesti huomiota. Pitkäaikaista analyysiä en pystynyt tekemään ajallisista syistä. Tulen kuitenkin seuraamaan tuloksia opinnäytetyön jälkeenkin.

4.4 Toteutus

Aluksi esittelen tekemäni kronologisen järjestyksen, mistä näkee missä järjestyksessä toteutus tapahtui. Kronologisuus on pelkästään omalta puoleltani kuvailtu. Järjestyksessä ei ilmene päivämääriä vaan järjestys on pelkästään suuntaa antavaa.

Aluksi aloitimme sivujen puutteiden huomioimisesta ja siitä kuinka parantaisimme sivuja. Tutkimme aluksi vanhoja sivuja ja mitä epäkohtia niistä löytyisi. (Liite 1). Tämän jälkeen pidimme palaverin siitä, miten etenisimme e-Talon nettisivujen uudistamistyössä ja päätimme että kokeilemme vähentää etusivulta mahdollisimman paljon tavaraa. Lopputulos oli vain nopea raakavedos mutta silti mielestäni selkeämpi omalla tavallaan kuin aikaisempi. (Liite 2). Pidimme palaverin kokeiltuamme näitä sivun muokkauksia ja päätimme, ettemme olleet päässeet vielä oikein mihinkään. Päätimme kokeilla jotain aivan muunlaista ja uutta. (Liitteet 3 & 4). Päädyimme siihen, että haluamme pitää kuitenkin hieman hillitymmän näköiset sivut.

Seuraavassa vaiheessa nuoret tulivat mukaan ensimmäistä kertaa sivujen suunnitteluun. Yhdistelin heidän ideoitaan vähän hillitympään ulkoasuun. Tuloksena tuli selkeän näköiset ja nuorille soveltuvammat sivut. (Liite 5). Päädyimme kuitenkin siihen, että vaikka sivut olivat omalla tavallaan tyylikkää, halusimme muuttaa niitä silti vähäsen, jonka tuloksena tulivat sen aikaisen uutuuden Sateenkaaritilan tyylliset sivut. (Liite 6). Sivusta ei kuitenkaan tullut vielä toivotun laiset. Päätimme hakea vielä vähän hienompaa kosketusta sivuihin ja ammatillisempaa sekä nuorille soveltuvampaa ilmettä.

Aloitin työskentelyn nuorten kanssa uudelleen ja suunnittelussa oli mukana e-Talon Katri Peräaho. Pääsimme tässä vaiheessa e-Talon nykyisten sivujen lähimpään raakaversiomalliin johon olimme kaikki suurin piirtein tyytyväisiä. (Liite 7). Lopuksi kävimme vielä e-Talon työntekijöiden kanssa läpi viimeiset muutokset sivuihin, ennen kuin antaisimme sivujen tiedot yhteistyötaholle, joka koodaa ne nettisivuiksi. Pääsimme kaikki lopulta yhteiseen ymmärrykseen siitä, miltä halusimme sivujen näyttävän. (Liite 8). Tämän jälkeen otimme yhteyttä koodaajaan,

jonka jälkeen sivut saatiin verkkoon. Sivut olivat vielä hetken aikaa yksityiset, jotta voisimme tehdä loppuhiomisen sivujen ulkoasuun. Loppuun kysyin vielä mukana olleilta nuorilta heidän mielipiteensä sivujen lopputuloksesta. Nuoret olivat osaltaan tyytyväisiä lopputulokseen.

Sivujen oltua valmiina muutaman kuukauden ajan, sain e-Talon työntekijöiltä tiedon, että sivulla on ollut enemmän kävijöitä. Tarkempia tietoja en kuitenkaan saanut. Sivujen ulkoasun muutos ja siitä tiedottaminen luultavasti sai aikaiseksi hetkellisen kävijämääränousun, mutta pitkäaikaisesta kävijämäärän noususta en ole saanut minkäänlaisia tietoja.

4.4.1 Itsenäinen työskentelyn vaiheet

Itsenäinen työskentelyni sijoittui aina e-Talon kanssa käytyjen palaverien väliin ja kun oma osuuteni oli taas valmis seuraavaa palaveria varten otin heihin yhteyttä. Omiin tehtäviini kuului nettisivujen ulkoasun päivittäminen ja helppokäyttöisyyden lisääminen. Huomasimme projektin loppupäässä, että paikanpäällä tehtävät palaverit olivat hieman hankala ja turhan paljon aikaa vievä menetelmä. Ongelmana oli se, etten pystynyt käsittelemään sivuja samalla kuin pidimme palaveria, joten se rajasi palaverien tehokkuutta. Myöhemmin päädyimmekin omasta pyynnöstäni etäpalavereihin, jotka pidettäisiin Skypessä. Kaikki osapuolet olivat järjestelyihin erittäin tyytyväisiä.

Itsenäisen työskentelyn vaiheet muistuttivat kovasti toisiaan. Jokaisessa vaiheessa työskentelen pääosin grafiikan parissa. Aluksi loin muutamia raakaversioita sivuista miltä ne voisivat näyttää. Koin että alkuidean luominen sivuille oli erittäin hankalaa, sillä en yhtään tiennyt miltä haluaisin sivujen näyttävän, eivätkä e-Talonkaan työntekijät olleet täysin varmoja asiasta. Kun sivujen ulkomuoto alkoi näyttää hyvältä, pääsin työssäni eteenpäin. Pääsin tekemään useita erilaisia versioita siitä, miten sivu voisi kehittyä siitä pisteestä. Aluksi tein useita eri vaihtoehtoja, joka tietenkin oli työlästä ja aikaa vievää. Loppuun päin työni helpottui kun vaihtoehtoja karsittiin paljon ja jäljelle jäi vain muutama, jota sitten aloin hio-
maan.

Kun olimme päässeet yhteisymmärrykseen sivun lopullisesta ulkomuodosta, pystyin keskittymään sen viimeisen version päivittämistä ja hiomista. Lopulta sain tehtyä viimeistellyn version, joka korvasi vanhat nettisivut.

4.4.2 Nuorten kanssa työskentely

Nuoria yhdyshenkilöitä minulla oli kaksi, joiden kanssa keskustelin jatkuvasti. Ensimmäinen heistä oli 16-vuotias poika, toinen heistä oli 15-vuotias poika. Valitsin nämä kaksi yhdyshenkilöä sen takia, että tiesin että he osaavat sanoa rehellisen mielipiteensä ja kummallakin heillä oli erilainen maku nettisivujen suhteen. Keskustelut etenivät aina samaa tahtia kun sain uusia vedoksia aikaiseksi. Nuorilta kysymäni kysymykset usein liittyivät siihen löytävätkö he uusista vedoksista tarvittavat tiedot nopeammin ja onko ulkoasu miellyttävämpi sekä mitä siitä puuttuu ja mikä on huonoa. Nuorten kanssa tapahtuneet keskustelut tapahtuivat pääasiallisesti Skypen kautta. Skype on sovellus jonka avulla voit ottaa yhteyttä toisiin ihmisiin internetin välityksellä, puhelut ovat ilmaisia, paitsi jos soitat matkapuhelimeen. Skypellä voi myös viestittää tekstillä soittamisen lisäksi. (Skype 2015).

Ensimmäisen nuoren kanssa käydyt keskustelut olivat minulle erittäin hyödyllisiä. Hänen mielipiteensä olivat yleensä hyvin kyseenalaistavia. Jouduin haastamaan itseni ajattelemaan enemmän 16-vuotiaan tavalla ja toimimaan sen ikäisen henkilön tarpeet huomioon ottaen. Hän ilmaisi usein ulkoasuun liittyviä seikkoja huonoiksi, mitä olin luullut olevan vahvoja elementtejä juuri hänenlaiselleen ihmiselle. Sekä sivun helppokäyttöisyys sinänsä ei hänelle ole koskaan ollut ongelma, koska mainitsi, että hänen sukupolvessaan ihmiset oppivat käyttämään internetiä paljon aikaisemmin, paljon paremmin. Sain usein hyvin näkemyksellisiä vastauksia ja realistisia ehdotuksia, mitä en ollut aiemmin miettinyt. Esimerkiksi jos luulin saaneeni aikaiseksi ulkoasun mikä vetoaisi tavalliseen 16-vuotiaaseen nuoreen poikaan, sain yleensä hyvin rakentavaa kritiikkiä ja selityksiä siitä, miksi se ei toimi ja mikä siinä on ongelmana. Kuitenkin käytyäni läpi näitä kyseisiä asioita nettisivuihin liittyen 16-vuotiaan nuoren kanssa halusin reflektoida samoja asioita toisen 15-vuotiaan nuoren pojan kanssa. Useimmiten toinen

nuori oli samoilla linjoilla ensimmäisen nuoren kanssa, mutta heilläkin oli eriäväisiä mielipiteitä. Kummatkin ovat kavereita keskenään joten heidän voisi olettaa pitävän samanlaisista asioista. Haastattelusta tulikin materiaalia itselleni kuitenkin monimuotoisesti ja monipuolisesti. Hienointa kuitenkin oli, että loppujen lopuksi päädyimme tuloksiin, jotka miellyttivät kumpaakin, ärsyttävät elementit olivat poissa ja suurin osa toivotuista elementeistä saatiin sisällytettyä nettisivuihin.

Nuoret toimivat minulle todella hyvänä apuna, sillä kävin heidän kanssaan keskustelua ennen kuin siirryin keskustelemaan ammattilaisten kanssa. Halusin varmistaa, että nuorten ääni tulee kuuluviin palaverissa ja tiedän mikä heidän mielipiteensä asiasta oli. Suureksi pettymykseksi kuitenkin välillä osoittautui työntekijöiden välinpitämättömyys nuorten mielipiteistä. Yhteistyökumppanini oli sitä mieltä, että nuoria on niin paljon ja niin erilaisia, ettei pidä mennä vain kahden nuoren mielipiteen perusteella päätöksissä. Itse olin sitä mieltä, että ne kaksi mielipidettä ovat kuitenkin vähintään yhtä tärkeitä kuin meidän omat mielipiteet työntekijöinä. Korostin, että halusin tehdä nettisivuista nuorille tehdyn sivuston, enkä halua sen näyttävän ammattilaisen haluamilta asioilta. Ymmärrän kuitenkin toisenkin puolen, sillä nämä kaksi nuorta eivät toki ole ainoat nuoret ja heidän mielipiteensä saattaa olla hyvin erilainen kuin muiden nuorten mielipide nettisivun ulkonäöstä. Itselleni kuitenkin tuli olo, että petin nuoret kysymällä heidän mielipiteitään ja sitten hylkäämällä heidän toiveet projektista, jotka olivat ristiriidassa yhteistyötahoni kanssa.

Minulla oli vielä kolmas yhdyshenkilö e-Talon ulkopuolelta jonka kanssa reflektoin. Hän oli samaan aikaan tekemässä e-Talolle toista opinnäytetyötä, hän oli sosionomiopiskelija Diakista. Hän kuului iältään e-Talon kohderyhmään, mutta samalla toimi itselleni vertaisena opiskelijana, sekä opinnäytetyön tekijänä. Vertaisapu oli hyvin arvokasta minulle, sillä jaoimme samankaltaisia visioita nuorisotyöstä, mutta olimme silti useista asioista eri mieltä miten ne tulisi toteuttaa. Oli myös hyvä asia, että

hänellä oli kokemusta e-Talon asiakaskunnasta, joten reflektointi oli helppoa ja täsmällistä. Pystyimme analysoimaan millaiset ihmiset yleensä käyvät e-Talon sivuilla ja kartoittamaan miten saisimme uusia ihmisiä käymään sivuilla. Ulkoasun tärkeys nousi usein hyvin tärkeäksi aiheeksi ja se osoittautuikin kaikkien

palaverien perusteella hyvin tärkeäksi. Nuorten kanssa tehty työskentely oli erittäin tuottavaa itselleni, sain jokaiselta erilaisia ja monipuolisia kommentteja, joista minulle oli paljon hyötyä sivujen suunnittelussa.

4.4.3 Työskentely yhteistyökumppanieni kanssa

Ensimmäiset palaverit joita pidimme, käsittelivät sivun puutteellisia ominaisuuksia tai hankalasti tajuttavia kohtia. Halusimme, että sivut olisivat mahdollisimman helppokäyttöiset nuorelle sekä tuoreen näköiset. Vanhoissa sivuissa oli hyvin epäselvän näköinen etusivu (LIITE 1), josta oli vaikea hahmottaa otsikoita sivun graafisten elementtien takia. Tämän takia pidimme ensisijaisen tärkeänä sitä, että saisimme sivuista tarpeeksi yksinkertaiset, jotta ihmiset löytäisivät helposti etsimänsä e-Talon sivuilta. Muissa palavereissa kävimme läpi tekemiäni vedoksia sivuja varten. Tuntui, että joka kerta kun kävimme läpi vedoksia, tuli uusia ideoita ja ongelmia esille. Mutta tuntui kuitenkin siltä, että pääsimme eteenpäin joka kerralla tapaamistemme aikana. Ideat hioutuivat tapaamisten edetessä vaikkakin hitaasti. Ja juuri kun luulin, että olimme päässeet lähelle päämäärää, tuli erimielisyyksiä ja jouduimme aloittaa osaltaan alusta. Tämä alkoi välillä turhauttamaan, mutta muutoksia oli pakko tehdä, jotta kaikki osapuolet olisivat tyytyväisiä työporukasta.

Lopulta kuitenkin pääsimme yhteiseen säveleen ja saimme työstettyä viimeistä raakaversiota lopulliseen kuntoon. Yhteisiä tapaamisia ei juurikaan tarvittu enää siinä kohdassa, kun viimeinen suunnitelma oli laadittu. Loput tapaamiset hoidettiin lähinnä etätapaamisilla Skypen kautta. Käytettyäni Skypeä opinnäytetyöni parissa e-Talon työntekijöiden kanssa ensimmäistä kertaa, tajusin että tapaamiset olisivat muutenkin yleensä olleet tehokkaampia hoitaa etäpalaverina. Syy siihen oli, että kuvankäsittelyohjelmat olivat pöytäkoneellani, enkä voinut tuoda sitä palavereihin mukaan. Mutta kun kävimme etäpalaveria, vedoksia pystyi muuttamaan saman tien ja työn eteneminen oli huomasti nopeampaa. Yhteistyö e-Talon kanssa sujui pääosin hyvin sujuvasti ja lopputulos onkin sen mukainen. Pääsimme myös lopulta yhteiseen mielipiteeseen sivun ulkonäöstä sekä nuorten että työntekijöiden kannalta.

4.4.4 Sivujen kehityskaari kuvina

Liitteet löytyvät opinnäytetyön lopusta, liiteosiosta. Liitteet ovat kronologisessa järjestyksessä, missä ensimmäinen kuva on otettu sivuista ennen muokkausta. Liitteestä 2 lähtien kuvat ovat oman työni tuloksia, toiset raakaversiot syntyivät hetkessä toiset taas vaativat enemmän aikaa luonnistumiselleen. Kuvista huomaa kuinka olen itsekin kehittynyt tämän projektin aikana ymmärtämään sitä, mikä on olennaista nuorille tarkoitetussa sivussa, varsinkin etusivulla. Liitteissä tulee aluksi etusivut, jonka jälkeen esittelen muutaman sisältösivun, poikien sivut sekä ”Pelaaminen” osion.

4.4.5 Sivujen julkaiseminen

Viimeisteltyäni raakaversiot esityskelpoiseksi julkisuuteen, oli aika siirtyä viimeiseen osaan, sivujen julkaisemiseen. Tässä kohdassa minun osuuteni oli hyvin pieni, sillä itse sivun koodauksesta vastasi ulkoistettu yritys. Vastuulleni jäi raakaversioiden lähettäminen e-Talon käyttämälle ulkoistetulle yritykselle. Ohjeistin myös, mitä muuta sivuille tulee, joita ei näe suoraan kuvista, kuten liikkuvia logoja, bannereita sekä muita samankaltaisia asioita. Helppokäyttöisyyden ja nuoren ilmeen saavuttamiseksi nämä asiat olivat yksiä ydinasioista projektissa. Sivujen julkaisussa kesti hiukan odotettua pitempään, mutta lopputulos oli toivotunlainen.

4.5 Arviointi

Hankkeen saavuttama lopputulos oli mielestäni tyydyttävä. En voi kuitenkaan olla täysin tyytyväinen hankkeeseen, sillä se ei lopulta vastannut omaa näkemystäni siitä, miltä sivujen tulisi mielestäni näyttää. Sivut saavuttivat kuitenkin tyylikkään ulkoasun mikä on varmasti monen mieleen. E-Talon työntekijät olivat myös hyvin mielissään hankkeen lopputuloksesta. Itse jäin kaipaamaan kuitenkin lisää erilaisuutta verrattuna moniin muihin nuorisopalveluiden ylläpitämiin sivustoihin. Mie-

lestäni e-Talon nettisivut ovat erittäin tyylikkää, mutta jäin kaipaamaan enemmän sukupuoli- ja ikäsensitiivisyyttä sivustoon. Sivut ovat kuitenkin hyvin helpokäyttöiset ja selkeät muutoksen jälkeen. Näihin ominaisuuksiin olen erittäin tyytyväinen.

Yhteistyön sujuvuus e-Talon kanssa oli toimivaa. Sain heiltä aina palautetta ja tukea kun sitä tarvitsin, koskaan ei tarvinnut olla yksin prosessin aikana, vaan he olivat aina mukana auttamassa. Ainoat haastavat osuudet yhteistyössämme oli sivustojen suunnittelun alku- ja loppuvaiheessa. Nekin vain siitä syystä, että meidän käsitys sivujen tyylikkäästä ulkoasusta oli välillä hyvinkin eriävä. Mutta uskon, että tämä asia oli yksi niistä asioista, jotka vaikuttivat positiivisesti sivuston ulkoasun lopputulokseen. Erimielisyydet karsivat huonot vaihtoehdot pois ja pakottivat meidät löytämään parhaat vaihtoehdot. E-Talon työntekijöille haluan antaa kuitenkin myös erityisen kiitoksen siitä, kuinka he ottivat minut innolla vastaan ja olivat projektista innoissaan alusta loppuun. Heidän kanssaan oli ilo työskennellä.

Yhteistyössä toimivien nuorten palaute oli myös erittäin tärkeätä minulle. Heiltä sain tarvitsemani nuorten näkökulman asioihin. Nuoria oli vain kolme, mutta vaikka minulla olisi ollut kaksikymmentä nuorta käytössä, en voisi silti ottaa kaikkia nuoria huomioon. Nuorten antama palaute oli kuitenkin erittäin toimivaa ja monipuolista, he eivät pelänneet kertoa jos eivät tykänneet jostakin ja ilmaisivat selkeästi myös mieltymyksensä eri asioihin sivujen ulkoasussa. Nuorilta saamani palaute sivujen valmistuttua oli myös erittäin tärkeää. Lainaten heidän sanojaan he sanoivat: ”Sivujen ulkoasu on ihan siisti ja tyylikkäämpi kuin ennen, mutta ei me silti käydä tuolla sivustolla kun ei nähdä siihen tarvetta. Sillä ei oikeastaan ole mitään väliä miltä sivut näyttävät kun ei käytäisi kuitenkaan. Mutta uskon, että ne jotka kokevat sivut hyväksi, ovat tyytyväisiä ulkoasun muutokseen”. Nuoret saivat minut tajuamaan, että eihän se ulkoasun muuttaminen tuo lisää nuoria palvelun pariin, mikäli kiinnostusta palveluun ei ole. Parasta mitä sivu tarjoaa nuorille, on jo käyvien nuorten käynnin ehostusta. Lisää nuoria tuskin tulee pelkästään ulkoasun muuttamisen perusteella.

5 POHDINTA

Projektista jäi itselleni hyvin paljon pohdittavaa. Kehityin paljon sosiaalialan tulevana työntekijänä ja huomasin myös kehittyväni muilla osaamisalueilla kuten nettisivujen suunnittelemisessa ja ryhmätyöskentelyssä. Minulla oli ilo työskennellä e-Talon työntekijöiden kanssa, sillä kommunikointi oli aina mahdollista, vaikka emme aina päässeetkään samalle aaltopituudelle asioissa. Voisin valita e-Talon uudelleen yhteistyökumppaniksi. Työskentely e-Talon kanssa oli pääosin hyvin toimivaa. Saatuani työosuuteni valmiiksi olin kuitenkin aivan puhki. Suurimmaksi osaksi se oli omaa vikaani, sillä työstin nettisivujen ulkoasua päivin ja öisin. Halusin saada jokaisen osion aina valmiiksi heti. Tämä saattoi olla haitallista työleni, sillä keskityin enemmän tekemiseen ja pakonomaiseen suunnitteluun. Olisin voinut myös valita erilaisen lähestymistavan, jossa olisin antanut ajatuksille enemmän aikaa kehittyä. Päätin kuitenkin tehdä mahdollisimman monia versioita ja lopussa se tyyli palkittiin. Työskentely oli välillä henkisesti hyvin raskasta ja siitä jäi usein lommoja motivaatiooni. Motivaatio kuitenkin palasi aina parin päivän päästä yhtä hyvänä.

Sivujen ulkoasu saavutti tyylikkään ilmeen, mutta ei sellaista mitä olisin alussa toivonut. Vaikea sanoa enää tässä kohtaa, mikä olisi sivujen parhaaksi. Aluksi halusin kiinnittää enemmän huomiota poikien saavuttamiseen sivuille. Sivujen suunnitteluhetkenä poikien kävijämäärä oli huomattavasti alhaisempi kuin tyttöjen. Kävijämääräarvioni perustuvat nuorten esittämiin kysymyksiin kysymys ja vastaus-palstalla. Naiseuteen liittyviä kysymyksiä oli moninkertainen määrä miehuuteen liittyviin kysymyksiin verrattuna. Halusin sivuille enemmän virikkeitä ja interaktiivisuutta, jotta pojat voisivat innostua helpommin, sillä nykyiset palvelut eivät olleet käsitykseni mukaan erityisesti poikien mieleen. Tehtävä oli kuitenkin hyvin haastava. Luultavasti sivut eivät olisi millään ilmeen muuttamisella saavuttanut toivomaani yleisöä. Kahden nuoren haastattelussa tuli ilmi, ettei kummallakaan heistä ole tarvetta e-Talon kaltaiselle palvelulle elämässään. Kummatkin heistä olivat murrosiässä olevia poikia, joten e-Talon käsittelemät asiat ovat ajankohtaisia. Kun he kertoivat minulle, että pitävät kyllä e-Talon uutta ulkoasua ihan siistinä, mutta eivät näe siinä heille olevaa palvelua, tajusin että olin lähtenyt vä-

rin perustein liikenteeseen. Mikäli haluaisin lisätä poikien saamaa tukea nuoruuteen liittyvissä asioissa, täytyisi palvelua muuttaa ensisijaisesti, eikä kiinnittää niinkään paljon sivuston ulkoasuun huomiota.

Hanketta tehdessä jouduin nöyrytymään useita kertoja, mikä teki minulle hyvää. Luulin, että osaisin tehdä nuorille nettisivut, joista kaikki pitäisivät ja kokisivat hyödylliseksi, koska olenhan itsekkin ollut nuori mies. Aloin miettimään, olisinko itse käyttänyt kyseisenlaista sivustoa nuorempana ja päädyin kielteiseen vastaukseen. E-Talo yrittää saavuttaa 10–28-vuotiaita nuoria koko Suomesta. Mielestäni skaala on aivan liian laaja, esimerkiksi 13–17-vuotiaat ovat hyvin erilaisia keskenään. On mahdotonta vastata heidän kaikkien tarpeisiin. Liian suurta yleisöä tavoittellessa on vaarana se, että ei ole minkäänlaista ryhmää, jota pyrkii palvelemaan eksaktimmin. E-Talo tekee hienoa työtä, mutta yleisö on mielestäni pieni.

Hankkeesta jäi kuitenkin positiivinen mieli. Sain selville, miten ulkoasu vaikuttaa nuorten saamiseen sivuille, sekä opin nuorten kanssa tehtävästä työstä valtavasti. Opinnäytetyöni oli menestys siinä mielessä, että sain sen valmiiksi ja produktista tuli erinomainen. Opin myös ammatillisessa mielessä hirveän paljon tämän prosessin aikana. Arvioin opinnäytetyöni produktin onnistuneeksi.

Opinnäytetyössäni en tuo erikseen diakonista näkemystä, sillä Kallion setlementin arvot ovat hyvin lähellä jo diakoniatyön arvoja. Arvot joihin tutustuin, olivat tasa-arvoisuus, henkilön oikeuksien kunnioittaminen ja huomioonottaminen, luottaminen ihmisen kykyyn selviytyä ja ratkaista ongelmia sekä moninaisuuden hyväksyminen (E-Talo 2014).

Diakonisessa työssä pyritään ymmärtämään erilaisuutta, auttamaan ihmistä hänen lähtökohdastaan huolimatta. Häntä pitää myös uskoa ja kunnioittaa ja pystyä olemaan hänelle avuksi ilman ennakkoluuloja. Kirkon työntekijöiden tapa työskennellä internetissä vertaisena eikä lasta ylempiarvoisena on toimiva. Kirkon työntekijä ei yritä olla roolimalli vaan tukipylväs johon nuori voi tukeutua ja jolle nuori voi jakaa ongelmiaan. Toimiva vuorovaikutus edistää hyväksytyksi tulemisen kokemusta (Hintsala & Ritokoski 2011, 104–108). Opinnäytetyöni heijastaa diakonisuutta, sillä se on auttamistyötä. Koen ettei diakonisessa työssä tarvitse

aina olla hengellistä tukea mukana, sillä auttamistyö ei sitä aina tarvitse. Tietenkin diakoniatyöllä on hengellinen osaaminen erikoisosaamisena, mutta täytyy olla myös taito olla käyttämättä sitä kun sitä ei tarvita. Tutustuin myös erilaisiin kirkon nuorisotyön nettisivuihin ja heillä oli samanlaisia ongelmia kuin muillakin nuorisotyön nettisivuilla: sivut ovat tylsän näköisiä ja niistä saa vaikutelman, että sivut on tehty ammattilaisille eikä nuorille. Professionaalisen näköiset sivut eivät mielestäni aja nuorison kanssa tehtävän työn etuja. Diakonisen ja ”tavallisen” auttamistyön ongelmat nuorten parissa eivät eroa juurikaan. Uskon, että työni toimisi kirkon nuorisotyön sivuilla aivan yhtälailla. Jokaisen nuorten kanssa työtä tekevän tulisi reflektoida enemmän nuorten kanssa ja vähemmän työkaveriensa kanssa. Heidän tulisi ottaa nuoret enemmän huomioon sen sijaan, että he miettivät, mikä näyttää ammattimaisemmalta.

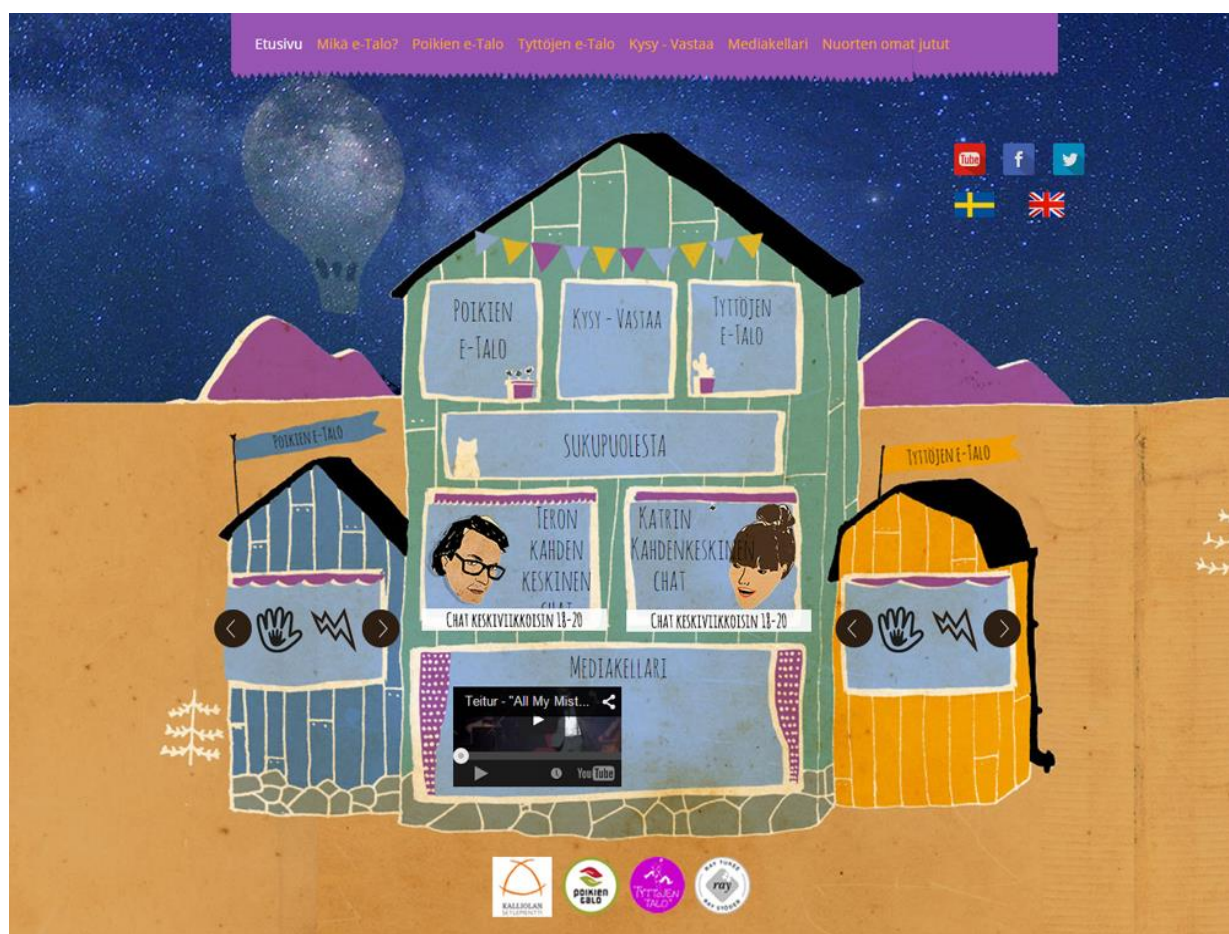
LÄHTEET

- Ahola, Minna & Lähdevuori, Jari i.a. Nuorten netinkäyttö ja yhteisöllisyys verkossa. Viitattu 16.11.2015. <http://kurio.fi/kurio/wp-content/uploads/2012/06/Nuorten-netink%C3%A4ytt%C3%B6-ja-yhteis%C3%B6llisyys-verkossa-tutkimus-2012-Kurio-ja-Nuorten-Akatemia-raportti.pdf>
- Alanko, Katarina 2014. Mitä kuuluu sateenkaarinuorille Suomessa? Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.
- E-Talo 2014. Mikä e-Talo? Viitattu 08.12.2014. <http://www.e-talo.fi/mik%C3%A4-e-talo>
- E-Talo 2015. Kysymys & Vastaus. Viitattu 04.05.2015. <http://e-talo.fi/kysymys-ja-vastaus>
- Fedotoff, Jaana & Pietilä, Mika 2011. Nuorten tieto- ja neuvontatyö verkossa. Teoksessa Jani Merikivi, Päivi Timonen, Leena Tuuttila (toim.) Sähköä ilmassa. Helsinki: Nuorisotutkimusseura, Humanistinen ammattikorkeakoulu (HUMAK), 61–72.
- Heikkonen, Hanna & Ylönen, Katri 2010. Verkkopalveluiden hyödyntäminen sosiaalialan työssä. Teoksessa Anneli Pohjola, Aino Kääriäinen & Sirpa Kuusisto-Niemi (toim.) Sosiaalityö, tieto ja teknologia. Jyväskylä: PS-kustannus, 113–130.
- Helminen, Jari & Valkendorff, Tiina 2005. Textari-Helppi – Etäauttamiskanava nuorille. Teoksessa Jari Helminen (toim.) Kiintopisteitä nuoruusaikaan. Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu, 115–134.
- Henriksson, Markus & Lönngqvist, Jouko 2008. Psykkiset kriisit, sopeutumishäiriöt ja stressireaktiot. Teoksessa Jouko Lönngqvist, Martti Heikkinen, Markus Henriksson, Mauri Marttunen, Timo Partonen (toim.) Psykiatria. Jyväskylä: Duodecim, 276–294.
- Hintsala, Meri-Anna & Ritokoski Sami 2011. Luottamuksen rakentuminen lasten ja nuorten verkkoyhteisöissä kirkon työssä. Teoksessa Meri-Anna Hintsala, Esko Kähkönen & Teemu Pauha (toim.) Verkkoa kokemassa. Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu, 99–112.
- Huttunen, Tero & Merikivi, Jani 2011. Nuorten kohtaaminen verkossa. Teok-

- sessä Jani Merikivi, Päivi Timonen, Leena Tuuttila (toim.) Sähköä ilmassa. Helsinki: Nuorisotutkimusseura, Humanistinen ammattikorkeakoulu, 42–54.
- Ikäheimo, Salla 2015. Syrjäytyneiksi luokiteltujen nuorten terveystalvelujen käyttö ja kustannukset. Teoksessa Sanna Aaltonen, Päivi Berg & Salla Ikäheimo (toim.) Nuoret luukulla. Helsinki: Nuorisotutkimusseura, 12–40.
- Isometsä, Erkki 2008. Sosiaalisten tilanteiden pelko. Teoksessa Jouku Lönnqvist, Martti Heikkinen, Markus Henriksson, Mauri Marttunen, Timo Partonen (toim.) Psykiatria. Jyväskylä: Duodecim, 246–253.
- Joensuu, Mika 2011. Nuoret verkossa toimijoina. Teoksessa Jani Merikivi, Päivi Timonen, Leena Tuuttila (toim.) Sähköä ilmassa. Helsinki: Nuorisotutkimusseura, Humanistinen ammattikorkeakoulu, 14–22.
- Jokinen, Ilmo 2011. Verkossa tehtävän nuorisotyön eettisiä periaatteita. Teoksessa Jani Merikivi, Päivi Timonen, Leena Tuuttila (toim.) Sähköä ilmassa. Helsinki: Nuorisotutkimusseura, Humanistinen ammattikorkeakoulu, 108–120.
- Kaivosoja, Anna; Seppälä, Marko; Pulkkinen, Timo & Pasanen, Kosti 2014. Perehdytysopas monialaiseen verkkotyöhön. Viitattu 28.11.2014. http://www.ouka.fi/c/document_library/get_file?uuid=392cf553-be72-4130-9d57-a15c462ef6d6&groupId=78453
- Kalliolan settlementti i.a. Kalliolan nuoret ry. Viitattu 04.05.2015. <http://www.kalliola.fi/tietoa-kalliolasta/kalliolan-nuoret/>
- Kiilakoski, Tomi 2014. Miten kohdata teknologinen maailma nuorisotyössä? Teoksessa Heikki Lauha & Leena Tuuttila. Verkko nuorisotyössä. Helsinki: Verke. 41–43. Viitattu 16.11.2015. http://www.verke.org/images/pdf/Verkko_nuorisotyossa.pdf
- Mannerheimin Lastensuojeluliitto i.a. Persoonallisuuden ja tunne-elämän kehitys. Viitattu 21.09.2015. http://www.mll.fi/vanhempainnetti/tietokulma/kasvu_ja_kehitys/12_15-vuotias/persoonallisuus_ja_tunne-elama/
- Matikainen, Janne 2006. Vuorovaikutus ja sosiaalisuus verkossa. Teoksessa Pekka Aula, Janne Matikainen & Mikko Villi (toim.) Verkkoviestintäkirja. Helsinki: Yliopistopaino, 177–195.

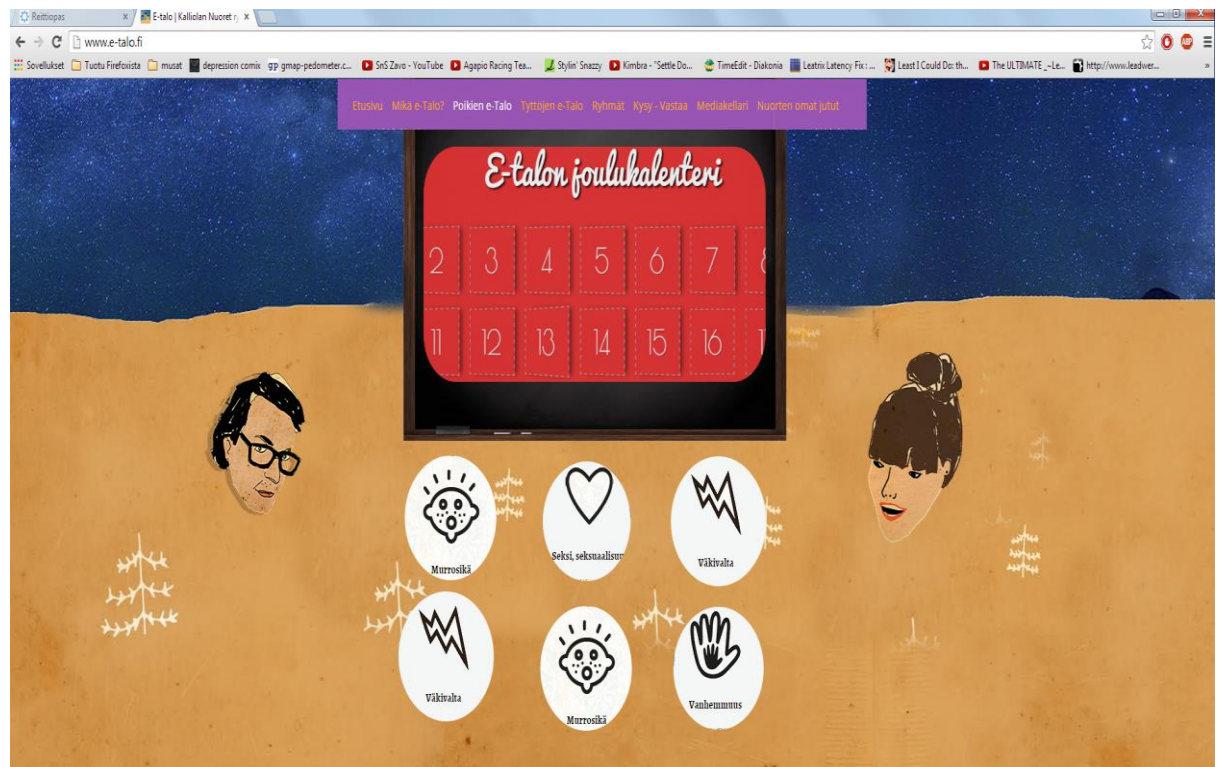
- Myrskylä, Pekka 2012. Hukassa – Keitä ovat syrjäytyneet nuoret? Viitattu 03.04.2015. <http://www.eva.fi/wp-content/uploads/2012/02/Syrjaytyminen.pdf>
- Nuorisolaki 2006/72, 27.1.2006. Viitattu 04.05.2015.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072>
- Roberts, Jonathan 2009. Youth Work Ethics. Englanti: Learning Matters Ltd
- Salokoski, Tarja 2005. Tietokonepelit ja niiden pelaaminen. Viitattu 04.05.2015.
<https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/13308/9513922693.pdf?sequence=1>
- Seta i.a. Hlbtq-sanasto. Viitattu 03.04.2015. <http://seta.fi/hlbtq/>
- Sinisalo-Juha, Eeva & Timonen, Päivi 2011. Verkkoperustaisen nuorisotyön määrittelyä ja teoriaa. Teoksessa Jani Merikivi, Päivi Timonen, Leena Tuuttila (toim.) Sähköä ilmassa. Helsinki: Nuorisotutkimusseura, Humanistinen ammattikorkeakoulu, 23–35.
- Skype 2015. Tietoa Skypestä. Viitattu 06.04.2015.
<http://www.skype.com/fi/about/>
- Vilkka, Hanna & Airaksinen, Tiina 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.
- Väestöliitto i.a. Nuoruuden kehitystehtävät. Viitattu 04.05.2015.
http://www.vaestoliitto.fi/seksuaalisuus/tietoa-seksuaalisuudesta/ammattilaiset/tietopankki/nuoruuden_kehitystehtavat/

LIITE 1: Vanha e-Talon etusivu

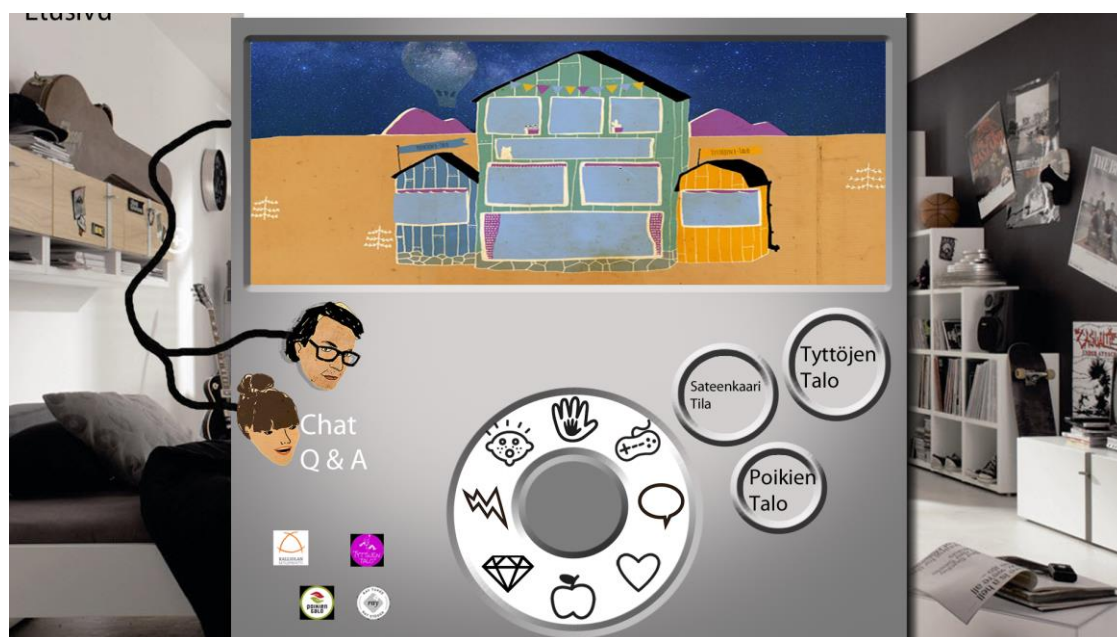

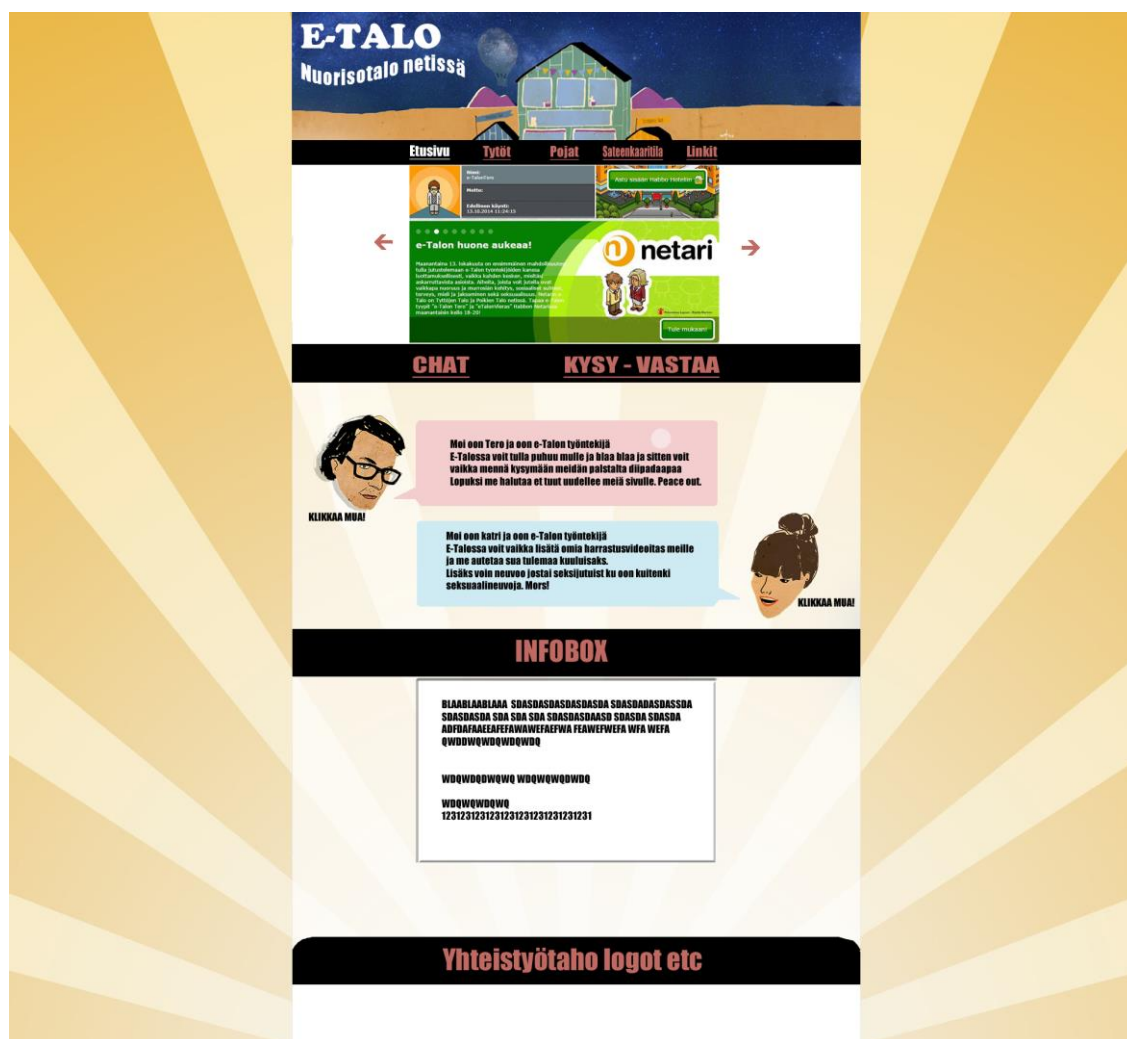

LIITE 2: Ensimmäinen raakaversio

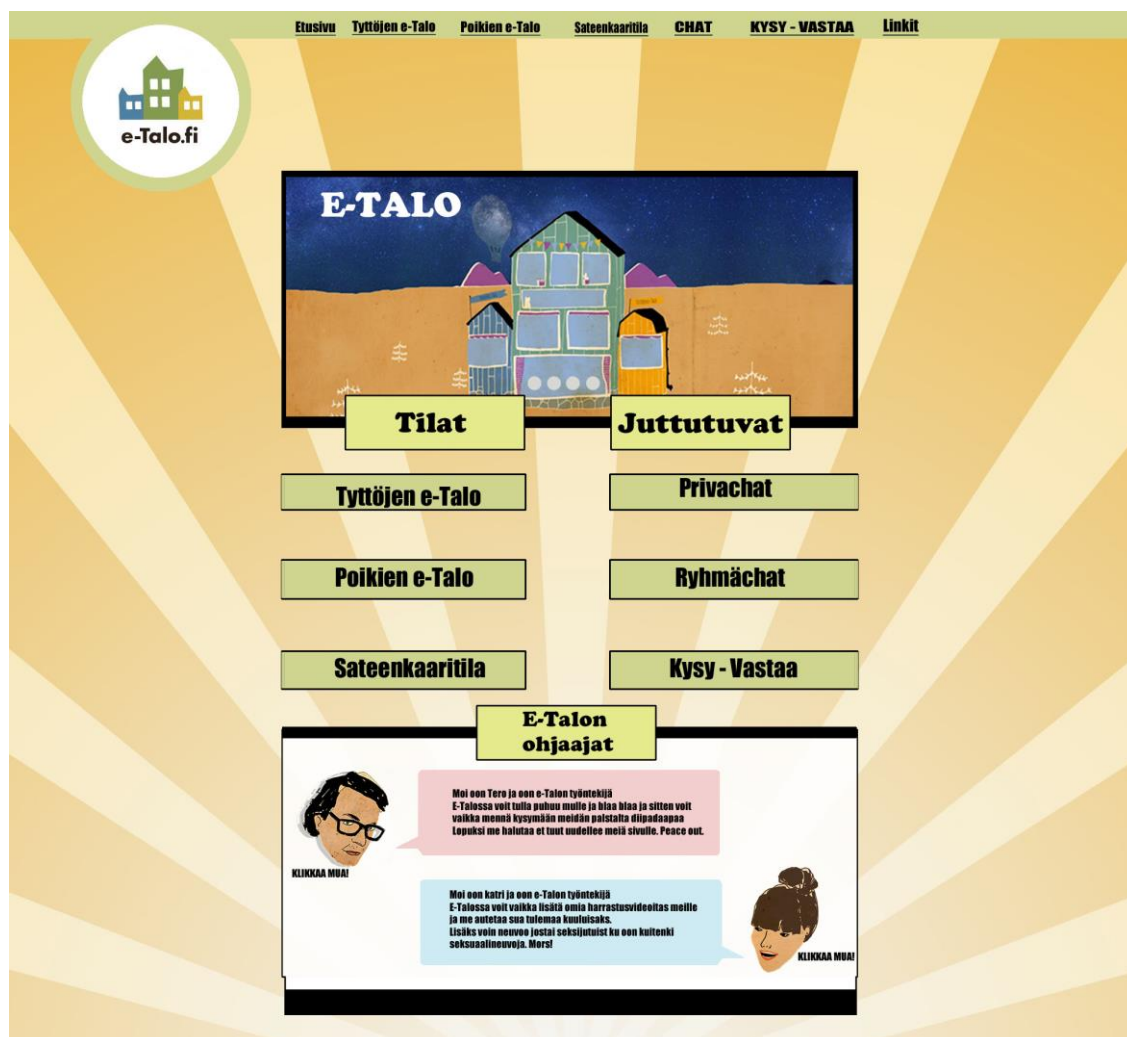

LIITE 3: Vaihtoehtoiset ensimmäiset raakaversiot

LIITE 4: Etusivu versio 2

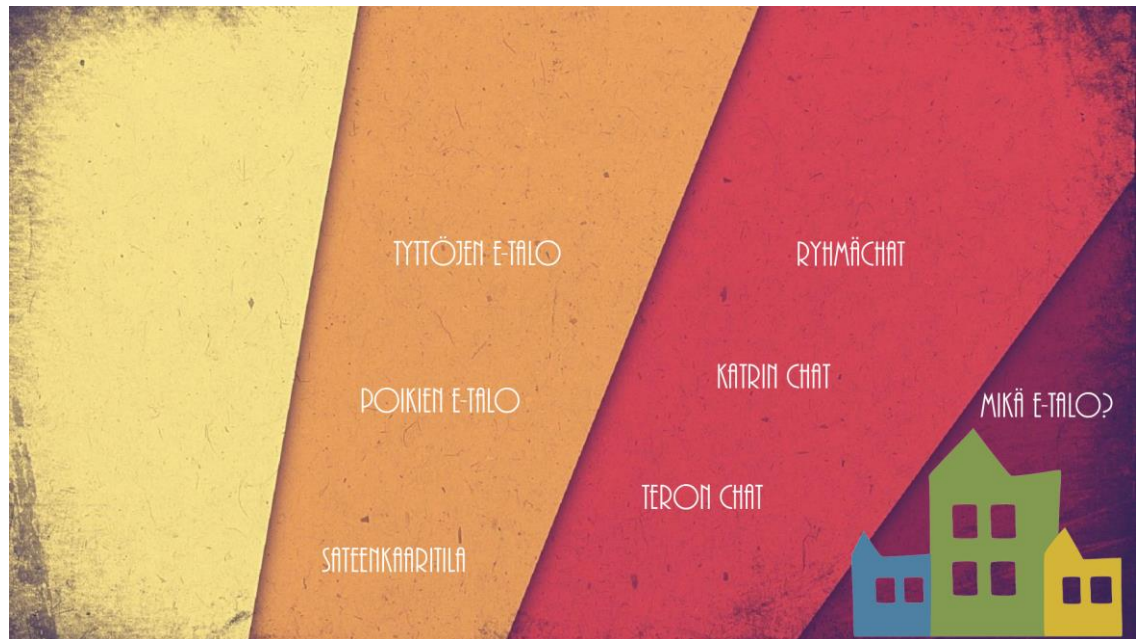

LIITE 5: Etusivu versiot 3

LIITE 6: Etusivu versiot 4

Etusivu Mikä e-Talo Tyttöjen e-Talo Poikien e-Talo Sateenkaaritila Chat Kysy - Vastaa

Poikien e-Talo

Sateenkaaritila

Etusivu Mikä e-Talo Tyttöjen e-Talo Poikien e-Talo Sateenkaaritila Chat Kysy - Vastaa

E-talo

Lorem ipsum. Lorem ipsum.
Lorem ipsum. Lorem ipsum.
Lorem ipsum. Lorem ipsum.
Lorem ipsum. Lorem ipsum. Lorem ipsum.
Lorem ipsum. Lorem ipsum. Lorem ipsum.
Lorem ipsum. Lorem ipsum.
Lorem ipsum. Lorem ipsum. Lorem ipsum.

Katri

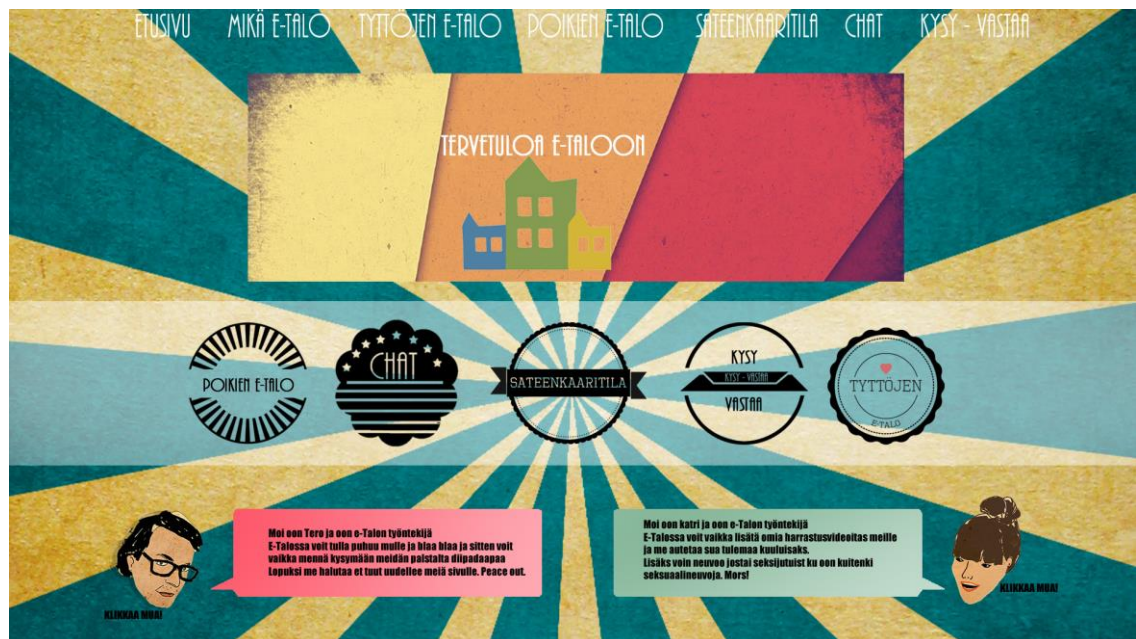
Lorem ipsum. Lorem ipsum.
Lorem ipsum. Lorem ipsum.
Lorem ipsum. Lorem ipsum.
Lorem ipsum. Lorem ipsum. Lorem ipsum.
Lorem ipsum. Lorem ipsum.
Lorem ipsum.
Lorem ipsum. Lorem ipsum. Lorem ipsum.

Tero

Lorem ipsum. Lorem ipsum.
Lorem ipsum. Lorem ipsum.
Lorem ipsum. Lorem ipsum.
Lorem ipsum. Lorem ipsum. Lorem ipsum.
Lorem ipsum. Lorem ipsum.
Lorem ipsum.
Lorem ipsum. Lorem ipsum. Lorem ipsum.

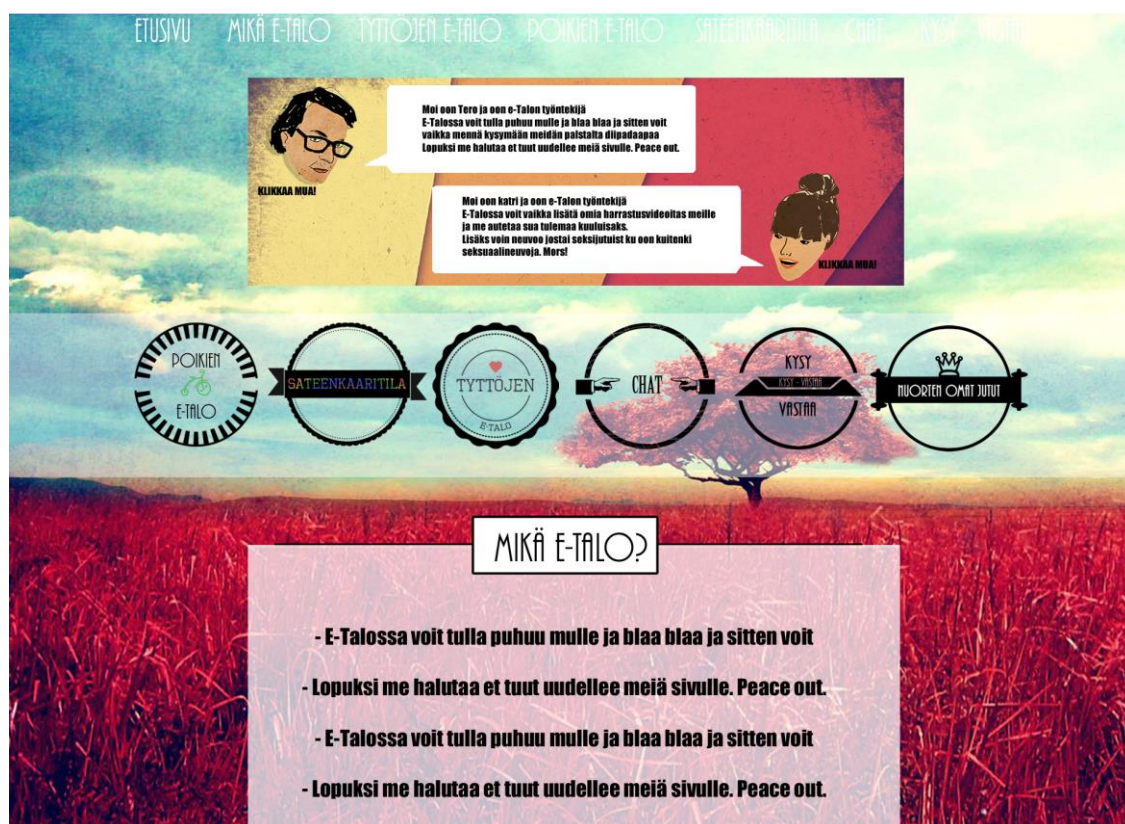

LIITE 7: Etusivu versiot 5

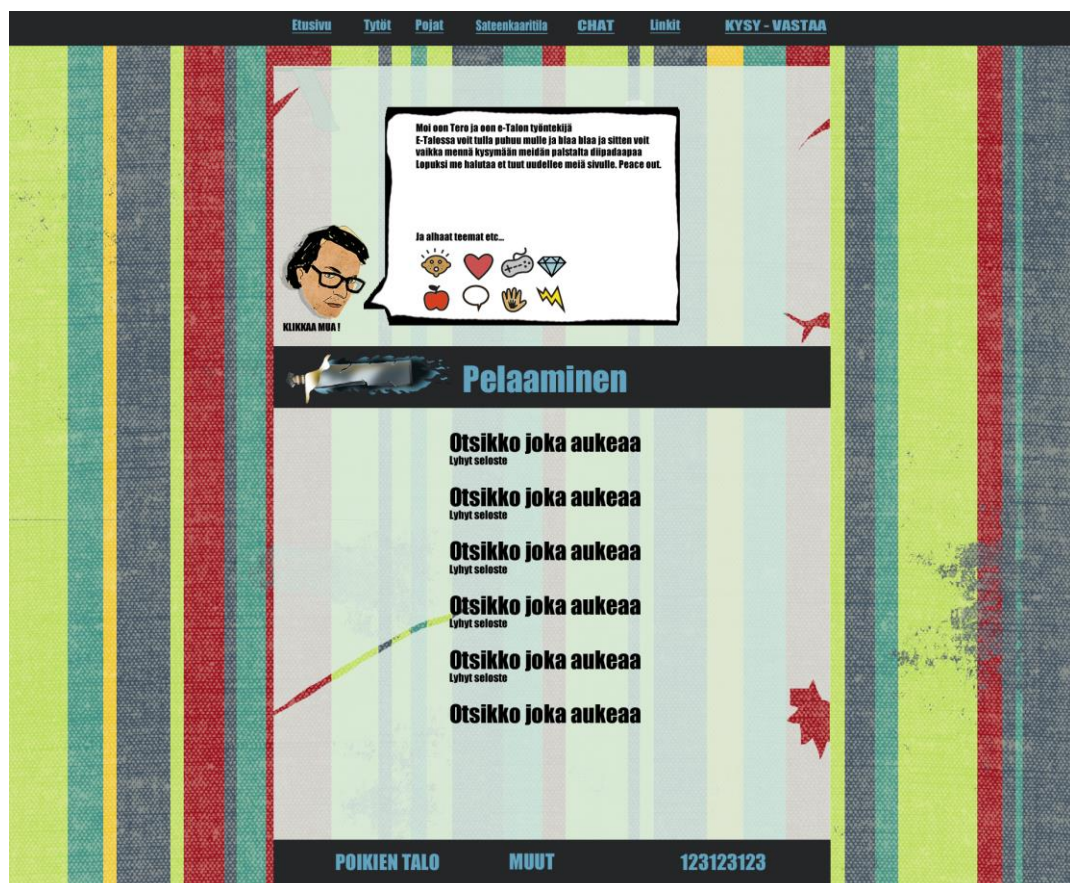
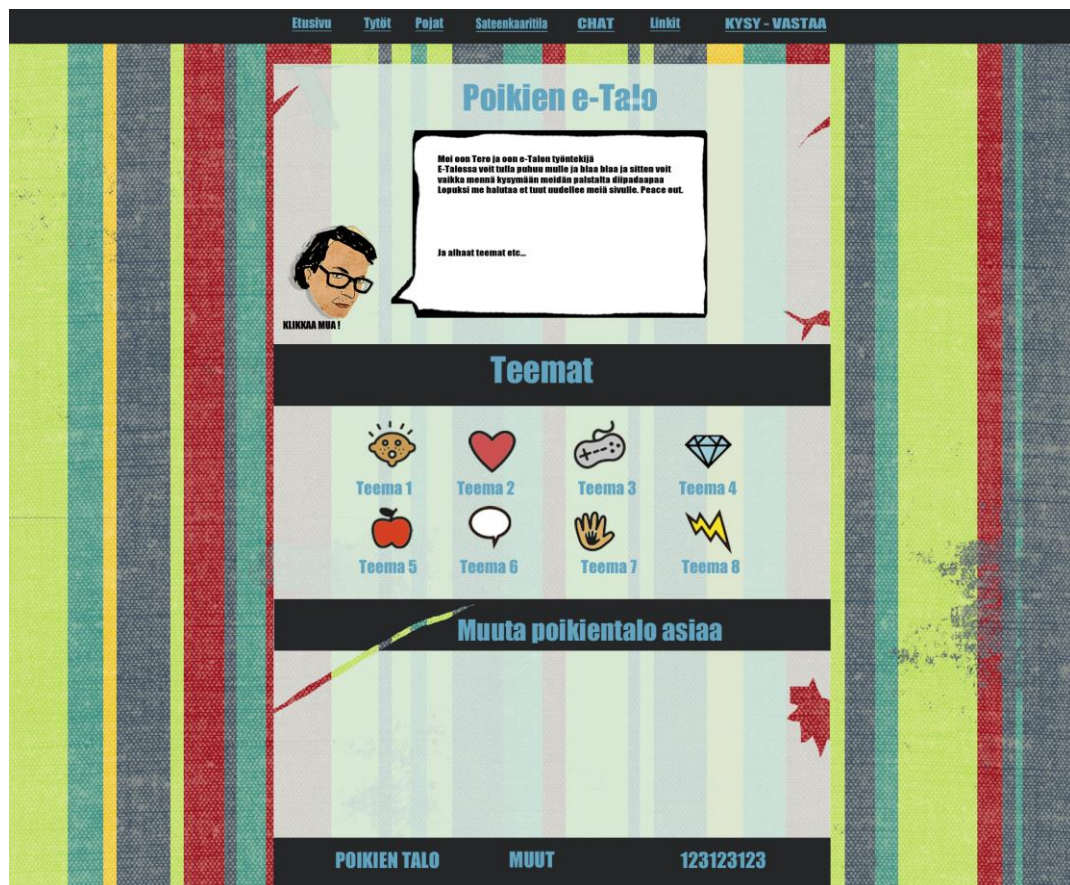

LIITE 8: Valmis etusivupohja

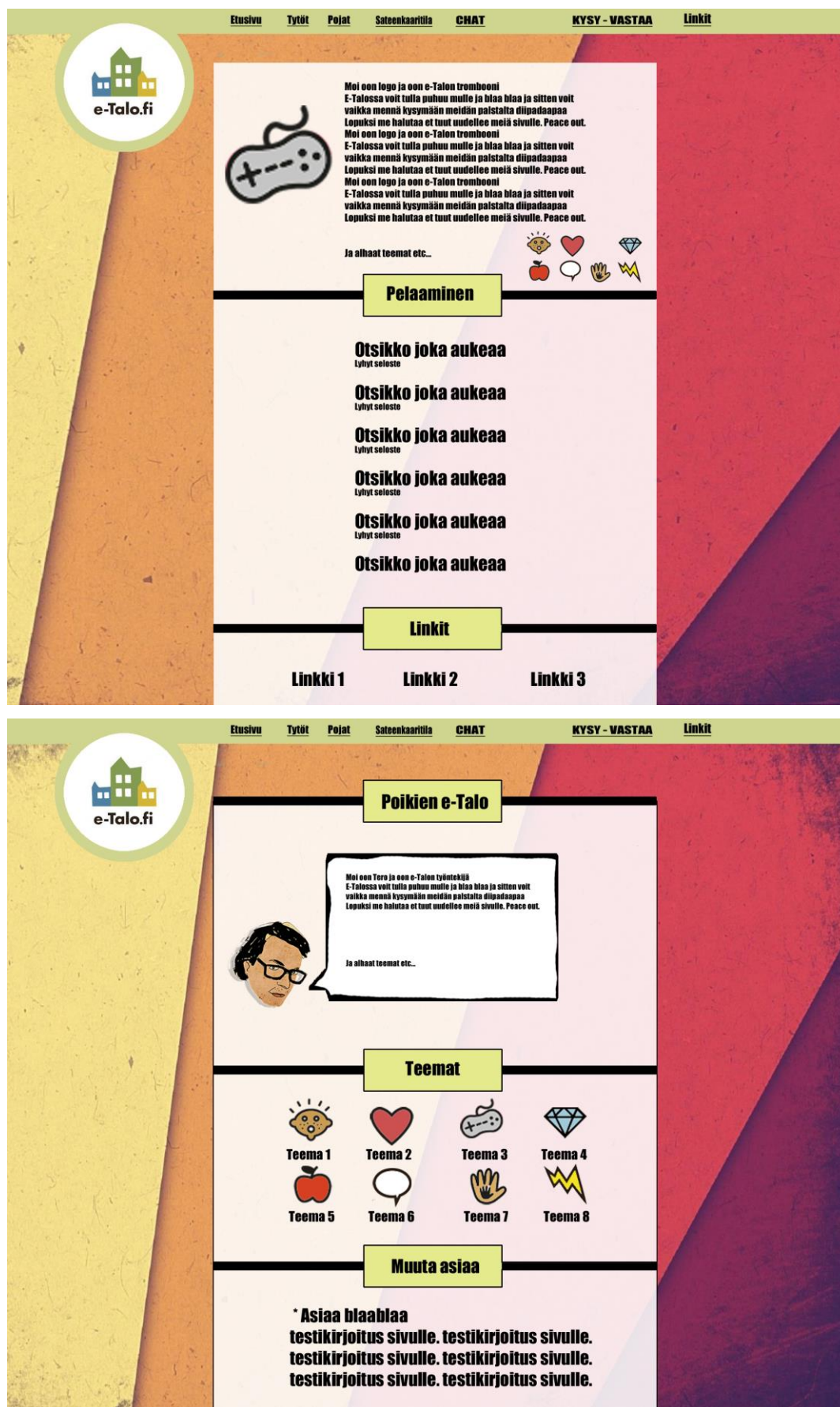

LIITE 9: Alkupään versio poikien sivusta ja pelaamissivusta

LIITE 10: Keskivaiheen poikien sivu ja pelaamissivu

LIITE 11: Viimeiset versiot poikien sivusta ja pelaamissivusta

